

KÖZTELEK

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI LAP.

AZ ORSZÁGOS MAGYAR GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik minden szerdán és szombaton.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület tagjai ingyen kapják.

Nem tagoknak előfizetési díj:
Egész évre 24 korona, félévre 12 korona, negyedévre 6 korona.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület tulajdona.

Az egyesületi tanács felügyelete alatt:
Főszerkesztő és kiadási felelős: **Rubinek Gyula** az OMGE. igazgatója.
Felelős szerkesztő: **Buday Barna**.

Szerkesztőség:
Budapest, IX., Köztelek-utca 8.
Kiadóhivatal:
Budapest (Köztelek), Üllői-út 25. szám.
Kéziratokat a szerkesztőségnek küld vissza.

AZ OMGE. KÖZLEMÉNYEI.

Luxuslövésár a Tattersallban.

Az „OMGE.” védnöksége alatt a Budapesti Tattersall R.-T. f. évi szeptember 20—23. napokon tartja meg a *XL-ik őszi luxuslövésárját*.

A vásár díjazással van egybekötve s a szokásos 12 díjon kívül kiosztásra kerül a földmívelésügyi miniszter nagydíja is. A vásárt megelőző napon, 19-én elő-, utána 24-én pedig utóvásár tartatik. Bejelenteni csakis a vásárszabályokat megukon foglaló bejelentő-lapokon lehet, melyeket bárkinek felszólításra a „Tattersall” titkársága (Budapest, Kerepesi-ut 5.) küld meg, ugyszint minden a vásárra vonatkozó felvilágosítást készséggel ad meg.

Az 1908. év augusztus havában be- fizetett tagsági díjak.

4 koronát: Stromszky Ernő.
10 koronát: Antolik Árpád, Sterk Zsigmond, Schmidt János, Weisz Jenő.
12 koronát: Halmos Gyula, Nagy Sándor.
20 koronát: Baár József, Bezerédi Adorján, Bolgár János, Buchalla Samu, Butykyay Ferencz, C. odier Lőrincz, Domahidy Viktor, Engelhardt Aladár, Eördögh János, Gerő István, Gombás János dr., Günsberg és Biermann, Halász Aladár, Halden József dr., Hautsok Leander, Heinrich Viktor, Hencz Gyula, Horváth Gábor, Klein Sándor, Kovácsy Béla, Leitgeb Imre, Magyar Andor, Mayer Tivadár, Matizs Lajos, Meixner Frigyes, Nagy Géza, Nyegre László, Orczy Istvánné báró, Polya Géza, Purgly Pál, Saáry Gyula, Saborsky Ede, Stein Béla, Strasser Samu, Sreichel Vilmos, Schuster Gyula, Szende József, Szerepday Aladár, Szilágyi Gusztáv, Szlezak József, Szűcs Lajos, Telbisz Otmár, Uhl Aurél, Urmánczy Jeromos, Wöber György.
24 koronát: Herrmann Márkus, Juhász Árpád, Popp János.
40 koronát: Dobrin Richard, Ehrenreich József, Kubek Szilárd, Medgyesi G. E., Szabó László, Zsetrácsky Géza.
50 koronát: Fischer Antal, Fodor Albert, Szécseny Mátyás.
60 koronát: Breuer Sándor, Csiky Sándor, Daróczy Zoltán, Ehrlich Andor, Komlósy Kálmán, Gulner Gyula, Loastits Pál, Pohl József, Ungár Gábor, Vanky Kálmán.
64 koronát: László Imre.

Pálinka a mezőgazdaságban.

Szeptember hó elsejétől fogva a szeszadó hektoliterenként 20 koronával emelkedett. Ez talan az egyetlen adófokozás, melyet tiltakozás nélkül tűrünk nemcsak azért, mert a visszahatása remélhetőleg a borfogyasztás javára fog válni, de különösen azért, mert a gazda ezután kénytelen lesz jobban megszorítani a munkásoknak járó pálinka-adagokat. Ez is javítani fog valamit a helyzeten, bár részemről semmit se tartanék megokoltabbnak, mint azt, hogy a munkásoknak alkohollal való ellátása egyáltalában szüntetések be.

Ezen legnagyobb méregnek a lehetőségig való elvonását azoktól, kik nekünk is kenyérkeresőknek, czéljaul kellene minden gazdának kitűzni s így el kellene tén követni mindent ennek a kiküszöbölésére.

Sajnos, egy gazda nem tehet semmit. Bizonyára nem én vagyok az egyedüli, ki oly feltételek mellett akart már szerződést kötni, hogy abból a pálinka kihagyassék. Nem lehet! Ha napszámot vagy hónapszámot akarok szerződetni, első kérdése a munkásnak: „Hát pálinkát nem ad az ur?” Hisz nem sokat kérünk, csak 3 decziliter a férfinak, 1.5 decziliter a fehéreknék naponta!”

Ha azt felelem reá, hogy nem adok, akkor nincs szerződés, nincs munkás, ott állok dolgozó kéz nélkül!

Eddig csak a tót kívánta meg ezt a gonosz italt, ma már a tősgyökeres magyar sem vállal munkát e nélkül!

Szegény tót népnek lustasága, tehetetlensége a magyar ejku munkással szemben általánosan ismert dolog volt, ma pedig már emez is oda jutott.

Megfigyeltem. A mult évben ilyen pálinkázó magyar munkásaim voltak. Amint a nap heve kezdte hatását éreztetni, 9—10 óra felé a pálinkázó munkás már majd leszédült a székről, buta, bamba nézésével elárulta, hogy csak a legnagyobb erőfeszítéssel tud dolgozni s ügyefogyottan akkor, amidőn reá nézek s őt figyelem; ha szememet elfordítom róla, kezéből a

szerszám majd kipottyan! Majd elalszik a legnagyobb munka közben!

Kérdem, mennyit ér az ilyen félhalt ember munkája? Megvan-e térítve a gazdának igen magasra emelkedett kiadása?

S még hozzá, hogy megvan a sokkal több — de rossz — munkása s nem végzi el a legjobb időben a legkedvezőbb körülmények közt a felét annak a munkának, melyet józan ép munkásokkal azoknak fele számával elvégezni tudna.

Ez a romboló átkos pálinka azonban nem elégszik meg azzal, hogy a gazdát így közvetve károsítsa meg, hanem közvetlenül gyilkosa annak a szerencsétlen embernek tudja Isten hányadiziglen!

Mi a pálinkában a legártalmasabb? az amilalkohol s mely pálinka tartalmazza ezt leginkább? a burgonya és melaszból előállított spirituszból készült!

Minő pálinkát itathat pedig leginkább a gazda? Bizonyára nem a szilvából és törkölyből készítettet, mert ez drága, hanem a legolcsóbbat, a spiritusz és víz egyszerű keverése folytán származottat. A spirituszt pedig ma már 90 százaléka a szeszgyáraknak burgonya és melaszból állítván elő, ezen káros amilalkohol a szervezetbe önként vitetik belé.

A pálinkás ember ivadéka satnya, visszafelődött, ész és fizikai tehetség nélküli való!

Igy vágjuk magunk alatt a fát, még másoknak, embertársainknak is a legnagyobb kárt téve!

Itt tenni kellene valamit. De mint fentebb mondtam, a gazda semmit sem tehet, ha munkás hiányában szenvedni nem akar! A szövetkezés nem érne semmit, mert mindig akadna gazda, ki szövetkezése daczára is adagolna pálinkát, hogy a másikkal szemben előnyben legyen, munkást kaphasson.

Egy mód van csak szerény véleményem szerint és ez a *törvény*.

Törvényt kellene hozni, hogy a munkásnak akár bérébe betudva, akár nem, pálinkát adni a legszigorubbán *tilos*! Így a munkás nem mondhatná azt, hogy ha nem ad az ur pálinkát, nem szerződünk le — majd ad a másik gazdaság.

..... A MAGYAR ..... ••••• LEGELŐNYÖSEBB A •••••

MEZŐGAZDÁK GABONA

..... SZÖVETKEZETE UTJÁN ..... ••••• ÉRTÉKESITÉSE. •••••

V. KER., ALKOTMÁNY-UTCZA 31. ..... Takarmánycikkre megbízható legmegfelelőbb beszerzési forrás.

Mai számunk 16 oldal.

Nézzük Kinát, melyet annyira lekicsinyelnek, ez háboruba tudott keveredni népe érdekében, midőn az opium gonosz hatását látta.

Mi nem volnánk oly jóakarói népünknek? Mi összetett kezekkel nézhetjük halálát fajunknak, nem, sőt mi magunk szabadon pusztíthatjuk népünket?

Pfeiffer János.

KÜLFÖLDI SZEMLE.

Rovatvezető: Palkert Alajos.

△ A newyorki tőzsde reformja. A newyorki tőzsde vezetősége mostanában beható vizsgálatot indított amaz erkölestelen, spekulációs üzelmek felderítésére, amelyek a közelmúlt nagy válság során is oly jelentékeny károkat okoztak s a válság kiélesedéséhez nagy mértékben hozzájárultak. A vizsgálat eredményéről még semmiféle hír sem szivárgott ki, de az amerikai kormány — úgy látszik — nem nagyon bizik a sikerében és saját hatáskörében szándékozik erélyes lépéseket tenni a tőzsdei spekuláció túltengésével szemben. A kormány a tőzsde önkormányzati jogának megszorítását és a tőzsdei határidőüzletek kötésének megnevezését tervezi, amely utóbbi rendszabály is egyaránt kiterjedne az áru- és értéktőzsdére. A kivitel módjára nézve még nem történt végleges megállapodás, de hir szerint a tőzsde jelenlegi magánjellegének megszüntetése és állami ellenőrzés alá helyezett közintézménnyé való átalakítása fog legközelebb bekövetkezni. Ma ugyanis a newyorki tőzsde magánjellegű klub gyanánt van szervezve s ez a rendszer nehezíti meg a visszaélések szigorú ellenőrzését és példás megtorlását. Az érdekelt spekulánsok ugyan mindent elkövetnek a tervezett reform megghiúsítására és minden követ megmozgatnak a határidőüzleti játéknak korlátlan fenntartása érdekében, azonban a legutóbbi válság tapasztalatai sokkal jobban felnyitották az Unió kormányának szemét, semhogy a határidő-spekulációt védelmező álokoskodásnak felülhetne. Így tehát, noha a tőzsde lovagjainak még mezőgazdasági szaklapba is sikerült a határidőüzletet magasztaló cikket becsempészniük, nem lehet kétséges, hogy a newyorki gabonátőzsdéről mihamar kiharangozzák a fedezetlen határidőüzletet, amelynek káros és közveszélyes voltát Amerika saját kárára tapasztalhatta.

△ Agrárzavargások Írországban. A „zöld sziget”, mint Írországot nevezni szokták, az angol birodalomnak leghátramaradottabb része, amelynek lakossága a tömeges kivándorlás foly-

tán egyre apad, míg népességének vándorbotot nem ragadó része a sulyos adók, illetve földbérének szinte elviselhetetlen terhe alatt roskadozik. A lakosság túlnyomó többségét tevő kisgazdák legfőbb panasza az, hogy földhésgühet nem bírják kielégíteni, minthogy mivelés czéljaira még bérelt föld is alig kapható, holott az ir paraszt megélhetésének alapját éppen a kis földbérletek teszik, amelyeken munkálkodva keresi meg a maga szűkös mindennapi kenyerét. Ámde az óriási földterületekkel rendelkező angol nagybirtokosok s példájuk nyomán a középbirtokosok is jóformán kizárólag állattenyésztést üznek, földjüket legelőnek és kaszálónak használják vagy takarmányt természetnek rajta, de parasztnak parcellázva nem adják haszonbérbe. A bérlet nélkül maradó s így megszokott keresetmódjától megfosztott parasztság érthető elkeseredésében sokfelé lázong s mivel a nagybirtokosok állattenyésztésében látja ellenségeit, az ország parasztaiból alakult „egyesült ir liga” felbujtására a nagybirtokosok állatállományának szétkergetésével és megcsontításával (cattle driving; cattle-maining) igyekszik a földtulajdonosokon bosszút állani és a legelők feltörését kieroszakolni. Az angol kormány a lázongások elnyomására megerősítette az írországi rendőrséget, de egyúttal tőle telhetőleg elősegíti a parasztság földszerzését olesó hitei nyújtásával és különféle kedvezményekkel. A dohánytermesztés felkarolása, a mezőgazdasági szövetkezetek támogatása, az oktatásügy fejlesztése és a munkásbiztosítás azok az eszközök, amelyekről még az angol kormány sikert remél s az ir agrárzavargások okait megszüntethetni véli, megakasztván ily módon a művelés alá vont földterület folytonos csökkenését s az ezzel összefüggésben egyre fokozódó kivándorlást.

△ A tejárak felemelése Bécsben. A bécsi Landwirtschafts-Gesellschaft tejgazdasági szakosztályának és az alsóausztriai tejszövetkezetek központjának felszólítására az alsóausztriai tejtermelők népes értekezletet tartottak a napokban Bécsben Pirko Ferenc elnöke alatt, amelyen azt bizonyították, hogy a tejtermelési költségek a legutóbbi öt év alatt legalább 30%-kal emelkedtek, a tavalyi és idei szárazság és takarmányhiány pedig még jobban megnehezíti és megdrágítja a tehéntartást. A tej ára és termelési költségei között nincs többé méltányos arány, mert a takarmányárak és munkabérek nagymérvű emelkedésével szemben a tej átlagos ára a bécsi piacon már évek óta változatlanul 30 fillér literenként, ami-

ből a termelőnek persze csak 18—20 fillér jut. A gyűlésen jelen volt hetedfélszáz tejtermelő, akik naponként mintegy 400,000 liter tejet szállítanak Bécsbe, hosszas vitatkozás után egyhangulag elhatározta, hogy november 1-től fogva a Bécsbe szállított tej árát literenként két fillérrel felemelik. Bécs lakosságának naponkénti átlagos tejszükséglete 800,000 liter, amely mennyiségből 450,000 liter tejkereskedők kezén át kerül forgalomba, míg a többit a tejcsarnok-szövetkezetek és a bécskörnyéki „millimárik” szállítják. A kereskedők, akik különben szervezkedve s így tulsúlyban vannak a szervezetlen termelőkkel szemben, ugyszólván diktálják a tejárakat a termelőnek, akikkel egy vagy több évre szóló tejszállítási szerződéseik vannak, többnyire igen alacsony fix árak mellett. A kereskedők szervezete még nem foglalt állást a gazdák kívánságával szemben, de ha a termelők között lesz összetartás, bizonyára kivívják a 2 filleres áremelést, amit a kereskedők persze igyekezni fognak a fogyasztókra áthárítani. Ennélfogva valószínű, hogy novemberből fogva átlag 32 fillér lesz a tej ára, de ennek az áremelkedésnek legalább hasznát látja a termelő, míg nálunk — mint még emlékeztet — tavaly szintén emelkedtek ugyan a budapesti tejárak, de ezen csak a kereskedők nyeresztek, míg a termelők nagy többsége — mint annak idején bebizonyítottuk — jóval emelkedett termelési költségek mellett változatlan árakkal volt kénytelen beérni.

△ A hamburgi polgármester a német birodalom jelenlegi vámpolitikájáról. Oswald, a legnagyobb német kereskedelmi és kikötővárosnak, Hamburgnak polgármestere érdekesen nyilatkozott legutóbb a kereskedősegedek egyesületének ünnepélyén a Bismarck által inaugurált védővamos rendszerről s a jelenleg érvényben lévő német birodalmi vámtarifa közgazdasági hatásairól. Ékesen szóló bizonyossággal annak, hogy a szabad kereskedelmi rendszerről a vámvédelemre való áttérés minálvalással járt a német kereskedelemre, a német kivitelre és hajózási forgalomra, önérettel hivatkozhatott Hamburg polgármestere az ősi havazáros legutóbbi rohamos fejlődésének és fellendülésének a statisztikából kimutatható számszerű adataira. A manchesterizmus minden ellenzékét érvelése és erőlködése daczára éppen nem csodálatos, sőt természetes, hogy a mezőgazdasági és ipari nemzeti munkának védelme szükségképpen fejlesztőleg hat a kereskedelemre, sőt a külkereskedelmi forgalomra is, mert a nyersanyagbevitt és az ipari kivitt fokozza, emellett pedig

TÁRCZA.

Arató-ünnepély Eszterháznál.

Az a ragaszkodó, őszinte szeretettel párosuló viszony, mely földbirtokos munkaadó és munkásai között Magyarországon helyenként ma is fennáll, legjobban mutatkozik akkor, midőn bevégzett gabonaaaratás után ez ünnepélynek avatattik fel.

Az aratási ünnep minden népnél szokásban volt és van ma is, de olyan szépen, magasztosan nem történik, mint éppen a magyarnál.

A magyar nép arató-ünnepének jelképe a buzakalászkoból font kereszt vagy összeállított koronaszzerű koszoru, melyet mezei virágokkal és színes szallagokkal feldíszítve, rendszeren az aratómunkások valamely fiatalabb tagja hordoz ünnepies menetben az őt körülvevő daloló és zene mellett tánczó munkások kíséretében. Mig aztán ezen ünnepi menet az illető gazda portájáig ér, uton-utfélen néhol szokás a koszoru vivőjét vízzel megöntözni, mert a néphit ezen eljárást a jövő bő aratás előidézőjének hiszi. Így aztán megérkezvén a gazdához, ezen jelvényt rendszeren verses mondókával átadják és kellő jutalmazás mellett az aratók megvendégelése után az ünnep ének és táncz mellett befejezést nyer. A gazda diszhelyre állítja a kapott buzakeresztet és rendszeren következő vetésébe helyezi el, mert ez így áldáshozó.

Láttam sokféle ilyen aratási szokásokat és ünnepeléseket, de most véletlenül Sopron megyében Eszterháznál tartózkodva, szemtanuja voltam egy ritka díszes aratási ünnepelésnek.

Az Esterházy hercegi hitbizomány jelenlegi tulajdonosa Miklós herceg rendes lakása Eszterháznál van, hol várnak nevezett, nagykiterjedésű és fényesen berendezett kastélyában tartózkodik családjával együtt. Itt van terjedelmes, roppant nagy birtokai kezelésének központja és itt folyt le Nagy-Boldog-Asszony napján, augusztus 15-én az aratási ünnepély, mely a házilag kezelt birtokospartok tisztjei vezetése alatt, cselédjei és aratómunkásai által rendeztetett.

Reggel már mindenfelől özönlött a szomszéd lakosság; ünneplő magyar viseletük festői csoportokban szép látványt nyújtott. Időközben beérkeztek az egyes gazdaságok ötös lovasbandérium élén, csikós viseletben, nemzeti és hercegi színekben pompázó lobogóikkal vezetett hatókrós díszszekerei és a kastély előtti téren csoportosultak. Kilencz óraker kezdődött a kastély udvarába a felvonulás. Elöl két csoportban egy-egy tisztel élén harmincz főből álló délezeg legények bardériuma, utána a központi hatókrós fogat, feldíszítve buza-, árpa- és zabkalászkokkal, ipari jelképként egy működő szalmalmot hordván; következett a Pál-major, négyes ponny-fogat zöldlombbal,

vörös- és fehérszínű virágdíszítéssel, ezt Anti hercegfium, utána pedig hasonló díszben egy négyes kecskefogatot a még fiatalabb László hercegecske hajtott, természetesen, mindkét kis fogat körül megfelelő díszben öltözött cselédséggel igen kedves látványt nyújtott. Itt megjegyzem, hogy a Pál-major egy en miniatúr berendezett gazdasági telep, melyen minden előfordul, mit egy gazdaság termel, földművelés, állattenyésztés, baromfi és gazdaság számtalan ágai feldolgozó műhelyeivel. Ez a kis hercegek gazdasági terrenuma s a czélből állítattott be, hogy a hercegi gyermekek már zsenge koruktól fogva megismerkedjenek ezekkel, s lelükbe a hazai föld iránti szeretetet a gyakorlati ismeretekkel együtt beoltsák. Következett a kertészet, egy virágokkal díszített buzakalászkoból művésziesszen összefont óriási korona, az arató-ünnep főszimbóluma, melyet négy, fehérbe öltözött aratóléány vállán hordott.

Utána jön az erdészet és vadászat lovak által vont díszkocsija. E kocsit az egyes ott tenyészett fanemek fa- és zöldgalyrészeivel díszített mennyezetszerű tetején hercegi korona díszlett, egyfelől sárga-kék (Esterházy), másfelől bordóvörös és kék, a nagy Rákóczi színeire emlékeztető (Cziráky) színeiből készült zászlókkal és E. M. monogram és családi czimerekkel díszített oldalakkal, egy teljes vadaskert en miniatúr; volt élő fáczán, fogoly, nyul,

a l
terr
bar
burg
tebá
daló
az a
ipar
stati
stati
bizo
△
az i
sági
arata
csép
eddi
és z
időjá
10%
mely
E ha
üzlet
része
mény
tek j
örven
termé
speku
nálni
közep
nem

A
igazga
gattó
lete a
Antal
elnök
észen
díjazá
kisgaz
nem j
hatalm
alatt n
díjazá
azon a
jurius
gazdas

elől ez
fogósz
mák kö
erdő-é
Ezek
ókrós
Süttör
kocsi
A sü
pet és
Háttér
bogrács
elől egy
löttük
naprafo
Mindegy
ünneplő
zenésze

A fel
dal mel
háromsz
rium az
rondon
czegi gy
egyik es
szerű ha
illusztris
gróf és
Cziráky
valamin
léte e

a belföldi fogyasztást emeli s így a növekvő termelés részére fokozatosan magában az országban biztosít jó vásárlóképességű piacot. A hamburgi polgármester beszéde meggyőző czáfolata tehát annak az állításnak, mintha a német birodalom legújabbkori vámpolitikája s különösen az agrárvédelem kárára lettek volna a német iparnak és kereskedelemnek, holott a hamburgi statisztika s általában a német ipari és forgalmi statisztika adatai ennek éppen az ellenkezőjét bizonyítják.

△ A francia termés. Augusztus havában az időjárás általában kedvezőbb volt a gazdasági munkára, mint az előző hónapokban. Az aratás egész Franciaországban befejeződött, a csapás többnyire most van folyamatban. Az eddig megállapítható eredmények szerint a buza és zab hozama a júniusi és júliusi kedvezőtlen időjárás folytán országos átlagban legalább 10%-kal marad a tavalyi termés mögött, némely vidéken a csökkenés még jóval nagyobb. E helyzet következménye a tőzsedei gabona-üzlet teljes lanyhasága, mivel a gazdák nagy része visszatartja termését jobb árakért reményében. A még fennmaradt tavalyi készletek jobb minőségűknél fogva élénk keresletnek örvendenek s jó áron kelnek el, míg az idei termésnek átlagban gyengébb minőségű s a spekuláció az árak leverésére szeretné kihasználni, de ez a baisse-spekuláció a nagyon is közepes mennyiségű termésre való tekintettel nem lehet tartós sikerű.

Gazdatársadalmi mozgalmak.

Rovatvezető: Fabriceus Endre.

A Nógrád vármegyei Gazdasági Egyesület igazgató-választmánya augusztus hó 31-én látogatott ülést tartott Mailáth Géza gróf elnöke alatt. Az igazgató-választmány Ruzsánkó Antal kir. tan. állattenyésztési szakosztályi elnök javaslatára elhatározta, hogy folyó év őszén a vármegye azon helyein tartassék állatdijazás, amely helyekről távoloságuknál fogva a kisgazdák a jubilaris kiállítási díjazásnál meg nem jelenhettek. A választmány egyúttal felhatalmazta az állattenyésztési elnök vezetésével működő bíráló-bizottságot, hogy az állatdijazások helyein a megfelelő és arra érdemes azon állatokat jelöljék ki, melyek a jövő év június havában Budapesten a nemzetközi tejjgazdasági kongresszussal egyidejűleg tartandó

állatkiállításon mint „nógrádi tájfajta” állatok az egyesület költségén fognak Budapestre küldetni és kiállítatni. Nagy Mihály alelnök indítványára a választmány az egyesület ügyvezető-ségét felhatalmazta, hogy a lötenyésztési szakosztályi elnökkel egyetemben az egyesületnek e czímen rendelkezésre álló összeg és államsegély erejéig az őszi tenyészdíjazásra a szokásos módokat mellett a hirdetőmennyeket kibocsájthassák.

Az igazgató-választmány napirendre tért a Gyakorlati Gazdatisztek Egyesületének azon felhívása felett, melyben akció indítását kéri arra nézve, hogy a mezőgazdasági kamarákról szóló törvény tervezetére adandó vélemény felterjesztésénél az „érdemes” diplomátlan gazdatisztek érdekeire is figyelem fordítassék, t. i. hogy kamarai tagokká azok is megválaszthatók legyenek. A választmány e tárgy felett hozott napirendre tért határozatát azzal indokolta, hogy miután az érdemes diplomátlan gazdatiszteknek Darányi földmívelésügyi miniszter ur jóindulatából elég alkalmuk nyílt arra, hogy gyakorlati vizsga révén ugyanazon jogokban részesülhessenek, mint az okleveles gazdatisztek, azért szükségtelen a mezőgazdasági kamarai törvényt a diplomátlan gazdatisztekre különösebb figyelemmel lenni.

Siklaci Iván azon bejelentését, hogy a legutóbbi igazgató-választmányi ülés megbízása folytán személyesen tárgyalta Rubinek Gyula, az OMGE. igazgatójával a jövő évben Budapesten tartandó nemzetközi tejjgazdasági kongresszus alkalmával a „nógrádi tájfajta” szarvasmarha bemutatása tárgyában, aki a tevbe vett bemutatást örömmel fogadta és a legmesszebb menő erkölcsi támogatást helyezte kilátásba, a választmány helyeslőleg tudomásul vette. Örömmel vette tudomásul a választmány a titkár azon bejelentését is, hogy a pozsonyi III-ik sörárpavásáron Nógrád vármegye nagyobb számú bejelentéssel volt képviselve és hogy a több ezer árpaminta között a nógrád megyei Zichy gróf szeniorátus uradalom árpája találtatott a legjobbnak és az kelt el a legdrágább, 22 koronás árban.

Az igazgató-választmány az OMGE felhívására elhatározta, hogy f. é. október hó 20-án tartandó szövetségi nagygyűlésre az egyesület képviselőiben kiküldi Mailáth Géza gróf, Buttler Ervin báró, Hanzély Gyula, Jeszenszky Kálmán, Kubinyi Márton, Ruzsánkó Antal, Soóky Endre tagokat és Siklaci Iván titkár, egyszersmind

utasította titkárát, hogy a tagokhoz felhívást intézzen a szövetségi nagygyűlésen minél nagyobb számban való megjelenésre.

A választmány elfogadta Balassagyarmat város ajánlatát, hogy a homoki szőlőtelepet 6000 korona árban hajlandó megvenni olyképpen, hogy a telepet a város a f. évi szüret után átveszi, a vételárat pedig három, két-két évi részletben kamat nélkül fizeti ki.

LEVÉLSZEKRÉNY.

Védőoltások díjazása. 462. kérdés. Évi fizetési állatorvosunk 176 koronát számított fel 45 drb ló és 225 drb szarvasmarha anthrax elleni beoltásáért. Kérdem, hogy a házi állatorvos, ki amugy is évi fizetést huz, ojtásért számíthat-e külön díjat és mennyit számíthat fel? K. L.

Felelet a 462. sz. kérdésre. Arra, hogy az évi fizetési házi állatorvos számíthat-e föl külön díjazást a védőoltásokért, a vele kötött szerződés, illetve az irányadó, vajjon annak idején történt-e külön kikötés aziránt, hogy az évi fizetésbe az ojtások díjazása is be van-e foglalva vagy nem. Utóbbi esetben az ojtásokért a 95,000/1900. sz földmívelésügyi miniszteri rendelet 181. §-a értelmében a netaláni fuvar-költségek és az ojtóanyag árán felül a következő díjazás jár: Kétszeri látogatási díj a 1 K. 50 f. = 3 K., 45 ló kétszeri ojtásáért a 40 f. = 18 K., 1-100 szarvasmarha ojtásáért a 40 f. = 40 K., 101-200 szarvasmarha ojtásáért a 30 f. = 30 K., 201-225 szarvasmarha ojtásáért a 20 f. = 5 K., összesen 96 korona.

Lehet-e kisgazdának hitelezni? 463. kérdés. Az 1908: XL. t. cz. ugynevezett „végrehajtási novella” most lépett életbe; ezen törvényeket nem kísérem figyelemmel, de több helyen folytatott beszélgetésből azt hallom, hogy egy parasztgazdának, kinek nincs több 12 kat. hold földjénél, annál semmi néven nevezendő végrehajtást nem lehet eszközölni. Fölös szénater-mésem egy részét pénzért árverés útján el szoktam minden évben adni, minden vevő a meg-vett rétt összegéről nekem egy váltót ad és mindig úgy intézem, hogy a váltókon 3 aláírás van, egyik a másikának aláír. Kérdem, hogy adhatok-e én tovább is váltóra réteket vagy pedig milyen módot tudnának, hogy a gazdák-nak takarmányuk s az én pénzem is biztosítva legyen? B. B. M.

elől ezek főellenségei a róka és fülesbagoly, fogószekercs és diszes zöldgaly és virág-emblemák között függő elejtett vadlud, melyet az erdő- és vadőrszemélyzet vett körül.

Ezek után következtek az intézőségek hat-ökrös diszszekerei, Csapod, Endréd, Mexikó és Süttör és ezek között egy lovas feldiszitett kocsi cigányzenészekkel.

A süttöri intézőség szekere egy aratási telepet és munkát mutatott be arató gyermekekkel. Háttérben nádkunyhóska előtt égő tűz fölött bogrács, melyet egy kis lány kezel, továbbá elől egy kaszát fenő és egy kévekövő fiu, körülöttük a többi aratókat jelző munkásgyerékek napraforgókkal körülvett álló buzaöld körül. Mindegyik diszszekeren voltak aztán daloló, ünneplőbe öltözött arató leányok és legények zenészeikkel.

A felvonuló csoportok trombitaszó, zene és dal mellett haladtak és a kastély tág udvarát háromszor kerülték meg, míg a lovasbandérium az udvar közepén a szökőkutas diszes rondon állott fel. Igen kedvesek voltak a hercegi gyermekek fogatjaikkal s általában mindegyik csoport élénk érdeklődést és meglepetés-szerű hatást kelteit, a hercegi család pedig és illusztris vendégei, kik közt volt Cziráky Antal gróf és neje Mária grófkisasszonnyal, továbbá Cziráky Lujza és Keglevich Istvánné grófnő, valamint kíséretük a kastély főerkélyéről szemlélte e diszes felvonulást,

Ezután a felvonulás festői csoportokban pihenőt tartott, majd megkezdődött a kastély kápolnájában a hercegi plébános által czelebrált háláadó szentistentisztelet, mely misén az egész hercegi család vendégeivel együtt jelen volt. Mise után a leirt sorrendben az egész felvonulás a kastély parki részébe vonult és körbe elhelyezkedvén, lefolytak az ünnepi beszédek.

Először a jószágkormányzó, Nagy Albert intézet fényes üdvözlőbeszédet a hercegi családnak, melyre a herceg felelvén, a válasz nagy lelkes éljennel fogadtatott; utána Kovátsits tisztartó az uradalmi cselédséghez, Schönviesner főpénztárnok pedig az aratómunkásokhoz intézett buzdító beszédet. Erre aztán a hercegi család elé járult Bedits Pál 40 évet már szolgáló béresgazda és az aratógazda, mindketten zamatos magyar beszédekkel tüntek ki, melyekre a herceg megindultan válaszolván, a tisztelő ünnepelés véget ért. Erre az egész menet a megjelent nagy ünneplő közönséggel együtt eltávozott a kastély területéből és szétoszlott a különböző csoportokban felállított tánczhelyekhez, hol gazdagon megvendégelte őket a hercegi uradalom.

A magyar fiuk rögtön tánczra perdtültek, melyet a herceg és családja nyitott meg, sőt a vendéglátás főztjét is megizlelték. A táncz-helyiségeket, melyek intézőség szerint külön álltak, a herceg és családja sorba felkeresték és mindenfelé érintkezésbe léptek a néppel,

mely szeretete és ragaszkodása jeléül kimeríthet- len óvációkban részesíté őket. A következő nap pedig a tisztikar ünnepi vacsorája folyt le táncz-czal egybekötött mulatsággal, melylyel aztán ezen emlékezetes aratóünnepély véget ért.

Ezen arató-ünnepély valóban szép látványt nyújtott, illusztrálván azon kedves patriárhális viszonyt, mely az eszterházai földesur és munkásai között fennáll és bizonyosságul szolgál annak, hogy Magyarország magyar munkásai-ban van még ragaszkodás az ősi szokásokhoz és hozzájuk leereszkedő, helyesebben: az őket magukhoz emelő földesuruk iránt hűséggel viseltetnek. És jól van ez így, mert ez a körülmény lényegesen elősegíti a nemzeti hagyományokhoz való ragaszkodást s ezzel együtt a király, haza és vallás iránti tiszteletet.

De hogy a földbirtokos és a munkásnép között ilyen patriárhális jellegű viszony szövőd-jék, kell, hogy a nép földesurában mindig támaszt lásson s jóakarátát és segítségét a szürke hétköznapiokon is élvezze. Így van ez Eszterháznál, mivel Eszterházy Miklós herceg nemcsak nagy területeknek ura Magyarországon, de nemeslelkű barátja munkásainak és fényes kulturális hajlamainál fogva, midőn saját érdekét előmozdítja, hasznos befektetések teremtése által, biztosítja és bírja a körében élő nép tiszteletét, hálás ragaszkodását is, mely nép ezenfelül vallásos, szorgalmas, becsületes és főleg hazafias magyar. Szóts Károly.

Felelet a 463. sz. kérdésre. Az 1908. évi XLI. t.-cz. mentesíti a végrehajtás alól a szükséges házi butorokat és 2. §-ának 18. pontjában kimondja, hogy le nem foglalható a mezei gazdálkodással foglalkozók részére az általuk mivelt vagy miveltetett, de legfeljebb 12 kat. holdnyi szántóföld miveléséhez szükséges vetőmag, igitonó jószág, félévre szükséges takarmány, szalma és alom, továbbá gazdasági eszköz és trágya: vetőmag hiányában pedig a lefoglalható készpénzből a beszerzéséhez szükséges összeg.

Ez annyit jelent, hogy a 12 kat. hold megmiveléséhez szükséges instrukció ki van véve a foglalás alól, lefoglalható azonban korlátozás nélkül minden néven nevezendő igitonó vagy, lefoglalható a növendékmarha, egy tehén kivételével az összes tehének és sertések, ezen végrehajtástól mentes tehén helyett azonban választhat a végrehajtást szenvedett négy juhot, kecskét vagy sertést.

Ezenkívül kérdéstevő lefoglalhatja magát a szénát is, amit eladott, mert a 3. §. szerint minden dolgot végrehajtás utján le lehet foglalni e dolog vételárának behajtása végett, ha a végrehajtást elrendelő végzésben vagy később külön végzésben a bíróság kérelmére az illető dolgot lefoglalhatónak kimondta.

Mindezekből látható, hogy azok az állítások, amelyeket egyes körök a köztudat megtévesztésére kolportálnak a kisemberek teljes végrehajthatatlanságáról, nem felelnek meg a valóságnak és nem egyebek hszgulatkeltésnél.

V. Gy. dr.

Czukorrépaetetés szoptató koczakkal. 464. kérdés. Fias mangalicza koczával lehet-e czukorrépa etetni és ha igen, mennyit naponta, anélkül, hogy a szopós malaczkokat: járunkra lenne?

S. D.

Felelet a 464. sz. kérdésre. Fias koczakkal szabad czukorrépa etetni, de miután a nyáron elszoktak a répaevéstől, fokozatosan kell őket hozzászoktatni s csak mintegy két hét múlva alkalmazandó a teljes adag, mely 100 kg. élőszulyra s naponta 3 kg.-ban állapítható meg. A fő különben az, hogy a koczák ne kapjanak annyi répát, hogy hasmenésen szenvedjenek, mert főleg ez az, ami a tejet rontja s a malaczkokra veszélyessé teszi.

Cselkó István.

IRODALOM.

A rétek trágyázása, különös tekintettel a műtrágyák használatára. Az orsz. m. kir. növénytermelési állomás kísérletei alapján írta Gyárfás József.

Az orsz. m. kir. növénytermelési állomás feladatát képezi többek között a növénytermesztés körébe vágó kísérleteket végezni és azokat a gazdák okulására közzétenni.

A közzététel eddig kétféle módon történt: a Kísérletügyi Közleményekben részletesen, a szükséges táblázatokkal egyetemben és az egyes szaklapokban rövidebben, a részletes táblázatok elhagyásával. Ily módon a gazdaközönség csak az egyes években végzett kísérletekről nyert tájékoztatást.

Szükségesnek mutatkozott, hogy oly kísérletek, melyek több éven át végeztek és amelyek határozott eredményre vezettek, könnyen érthető modorban, lehetőleg röviden, a részletes táblázatok nélkül közzététessenek és a gazdaközönségnek rendelkezésére bocsájtassanak.

Darányi Ignác m. kir. földmivelésügyi miniszter ur az orsz. m. kir. növénytermelési állomás idevonatkozó javaslatát elfogadta és a füzetek kiadását elrendelte.

„A rétek trágyázása, különös tekintettel a műtrágyák használatára” dolgozattal kezdte meg az állomás a több évi kísérletek eredményének összefoglaló közzétételét.

Ugy ezt, mint a később megjelenő füzeteket, ingyen megküldi az érdeklődőknek az orsz. m. kir. növénytermelési állomás.

Az orsz. m. kir. növénytermelési állomás 1895. év óta végez a gazdaközönség közreműködésével műtrágyázási kísérleteket, melyek egész határozottsággal kimutatták azt, hogy az okszerűen alkalmazott műtrágyával a szénának ugy a mennyisége, mint a minősége fokozható, aminek nálunk, ahol a rétek termése rendszerint kevés, a termelt széna minősége gyenge, különösen nagy fontossága van.

A rétek trágyázása ezimű füzetből azonban nemcsak a kísérletek eredményéről tájékozódhatik a gazda, hanem arról is, hogy mi módon kell a rétek trágyázásánál eljárni, hogy eredményre számíthassunk. Ajánljuk e füzetet a gazdaközönség figyelmébe, melyet az érdeklődőknek ingyen megküld az orsz. kir. növénytermelési állomás Magyaróvárról.

Kirándulás Graditzba és Trakehenbe.

— A berlini segédszak tudósító jelentése. —

Engedelmet nyervén a porosz lótenyésztés tanulmányozására, első sorban Graditz felé vettem utamat, Graditz Sachsen tartományban, Torgau mellett fekszik s Berlinből 3 óra alatt elérhető.

A graditzi porosz állami ménés már a XVII. század elején fennállott mint szász udvari ménés. 1815-ben vette át a porosz állam, de akkor igen rossz állapotban volt, úgy, hogy hosszú és erős munka volt szükséges ahhoz, hogy helyreállítsák és a czélnak megfelelő magaslata emeljék. Graditz főleg telivértenyésztés, de van félvérménés is. A telivérménés a főtelepen van, a félvérménés pedig Repitz és Döhlen pusztákon.

A telivér ménés állományát főképpen két apaménre lehet visszavezetni, a „Chamant” és a „Flageolet”-re. Ezek leszármazottjai az anyakanczák legnagyobb része. A porosz állam igen sokat áldoz a telivérnevelés emelésére, főképpen elsőrangú angol apamének importálásával. A telivérmének közül csak hármat láthattam, mert 2 Römerhofon állt Köln mellett, hol szintén telivér, nevelés van. Römerhof fiókja Graditznak. Egy telivér mén pedig Hoppegartenen maradt vissza a versenypályán, mivel ott a lovak között ragályos betegség ütött ki és így nem merték még visszahozni.

Láttam tehát a következő méneket:

1. *Ard-Patrik* 9 é. s. p. Angolországban vették 420,000 M.-ért.

2. *Hannibal* 17 é. s., melyet Németországon neveltek és Graditz 80,000 M.-ért vette meg.

3. *Pathos* 7 é. p. graditzi nevelés. Römerhofon áll a

4. *Galteemore*, melyet 280,000 M.-ért vettek Angliában és a

5. *Joy-Ful*.

Hoppegartenen visszamaradt a

6. *Kirkconnel*.

Az anyakanczákat a legelőn néztem meg. Az 55 anyakanczából 33 van Graditzon. Az egyéves kancza- és ménésikók szintén a legelőn voltak, még pedig 11 kancza- és 7 ménésikó. Römerhofon még van 5 egyéves kanczacsikó és 9 egyéves ménésikó.

A telivérménésbe csak olyan tenyészanyagot állítanak be, mely versenypályán már bizonyos eredményeket mutatott fel. Epp ezért a kétéveseket már Hoppegartenre küldik és versenypályára készítik. Most van ott 17 drb 2 éves és 6 drb 3 éves ménésikó, továbbá 13 drb 2 éves és 7 drb 3 éves kanczacsikó. A félvérménés a két pusztán van, de ottlétem idején Graditzon a főtelepen 17 drb 2 éves ménésikó volt, melyeket a „Körungra” készítettek elő. A félvér méneket 3 éves korukban a körungskomissio elé állítják, mely meghatározza, hogy mely mének állíttassanak fel állami méntelepeken. Arra, hogy a 3 éves mént ezen bizottság elé állíthassák, szükséges, hogy elő legyen készítve, vagyis be legyen kisé lovagolva. Ezért kezdik a félvér méneket már 2 éves korukban dolgozni. Azon méneket, melyeket állami méntelepek számára nem vesznek meg, vagy magántenyésztőknek adják el olesón, vagy pedig kiherélik és nyilvános árverésen adják el.

Repitz pusztán vannak a fedező mének és az anyakanczák. A fedező mének közt csak egy van telivér:

1. *Syr-Patrik* 19 é. vp., de ez is csak félvér anyakanczákat fedez. A többi mén mind félvér. 2. *Verführer* 4 é. vp. 3. *Prosit* 17 é. vp. 4. *Hagel* 5 é. s. 5. *Landgraf* 3 é. s. 6. *Fantast* 6 é. s.

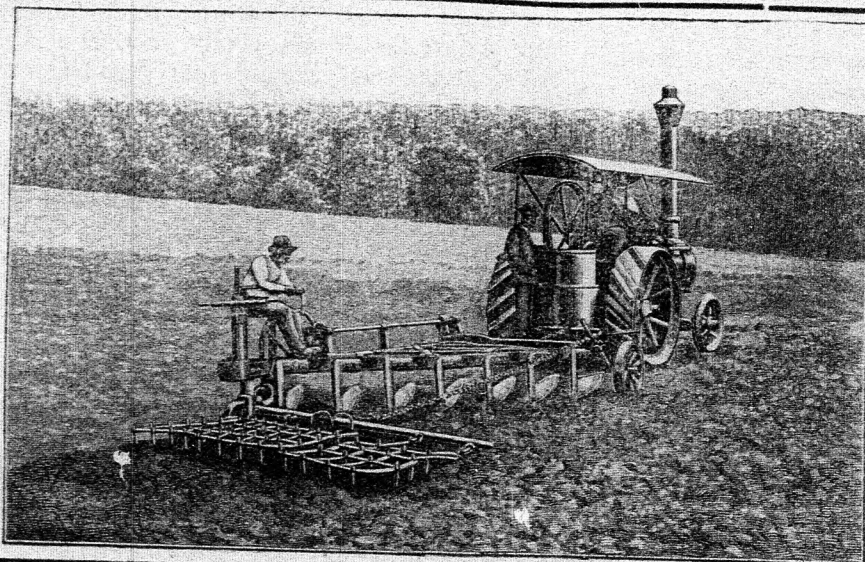
A Repitzen levő félvér anyakanczák száma 150, idei csikó pedig 108. Az elválasztott csikókat átküldik a másik pusztára Döhlenre legelőre. Döhlenen még legelőn vannak az 1, 2 és 3 éves csikók, még pedig: 32 drb 1 é., 29 drb 2 é., 16 drb 3 é. kanczacsikó, 29 drb 1 é., 16 drb 2 é. ménésikó és 14 drb 3 é. herélt, melyek árverésre kerülnek.

A legelők kitünőek, az Elbe partján feküsznek és így a csikókat naponta megfürösztik az Elbe vizében.

A félvértenyésztést illetőleg meg kell jegyezni, hogy a lovak igen hatalmas csoportozatu állatok, mert már évek óta csakis csontra dolgoznak. Lehndorf gróf Oberlandstallmeister a nagyon nehéz félvér tenyésztésével reméli sarokba szorítani a mindig nagyobb mérvet öltő hidegvértenyésztést, azonban általános a vélemény, hogy ezáltal nem lehet czélt érni és így a nehéz félvér lónak igen sok ellensége van Poroszországban.

A graditzi ménéshez egy 5000 morgen (12766 hektár) nagyságu birtok tartozik, még pedig 2000 morgen (5106 ha.) szántó, 2700 morgen (6893 ha.) rét és legelő és 300 morgen (765 ha.) erdő. A legelőket jól gondozzák és rendszeren trágyázzák. A birtok azonban nem képes ellátni a ménest elegendő zabbal, úgy, hogy kénytelenek a zabot venni.

Schönfelden Burgh Mksa báró szász. kir. kamarás magán félvér ménését látogattam meg.

UJ! UJ! **Egygéprendszerű gőzszántás** UJ! UJ!

(egy ölet fogó 7 vasu ekével).

Csekély befektetés. Olcsó üzem.

Tökéletes munka.

Referenciák az egész országból kívánatra rendelkezésre állnak

Egyedüli gyártója:

Első Magyar Gazdasági Gépgyár R.-T.
Budapest, VI., Váci-ut 19. szám.

ami annál is inkább érdekelt, mert a báró egész ménese magyar lovakból áll. Kanczáit és a méneket is a dombóvári Döry-féle ménésből vette és célja meghonosítani a könnyű magyar félvért. Burgh báró alaposan tanulmányozta Magyarországon a lótenyésztést és amint maga is bevallja, mindent, amit a lótenyésztés körül tud, fölünk tanulta.

Két fedező ménje van a *Kis-Galamb* (ap. Cam-bucin, any. Kis-Galamb) és a *Leikem* (ap. Algi, any. Leikem). Mindkettő a Döry-féle ménésből való, 24 anyakanczája között még 11 van Döry-féle. A ménés megtekintése után az istállóba vezetett a báró. Hámoslovai egy angol négyest kivéve mind saját nevelésűek, hátsólovaikat pedig Irlandból importálta. A birtokon a mezei munkát szintén saját nevelésű ardenneiek végzik.

A híres ostpreusseni félvértenyésztésről némi áttekintést óhajtván szerezni, Trakehnenben az 1732-ben alapított ménest tekintetem meg. Ennek célja katonai lovak nevelésére apaméneket produkálni. A méneket 2 éves korukban kezdik lovagolni, 3 éves korukban állítatnak a körungs-komissio elé a méntelep számára való meg-vételre. A méntelepeken 4 éves korukig tovább dolgozzák őket, azután pedig méntenyészek kipróbáltatnak. Az anyakanczának alkalmas kanczacsikókat 2 éves korukban lovagolják. Egyrésztük 3 éves korában is tréning alatt marad és Königsbergben vagy Insterburgban tenyésztésversenyeken próbáltat ki. A kanczákat átlag 4 éves korukban fedeztetik, de előfordul, hogy már 3 éves korukban fedeztetik őket. A fedezési idő december közepétől május közepéig tart. A meddő kanczákat hátsó- és kocsilovaknak vagy mezei munkára használják.

Az anyakanczák színek szerint vannak az egyes pusztaikon elhelyezve.

A trakehneni főtelenen vannak az apamének és a tréning alatt levő 2 évesek.

Az apamének a következők:

a) *Telivérek*: 1. *Greif* f. graditzi nevelés, 12 é., ap. Gallinule, any. Golconda. 2. *Pomp* p. graditzi nevelés, 11 é., ap. Chamant, any. Ponza. 3. *Gorden* p. 7 é., ap. Gajare, any. Najade. 4. *Red-Princ* s. Angliából vett 60,000 M.-ért, 19 é., ap. Kendal, any. Empress. 5. *Holländer* s. 16 é., ap. Joy-Ful, any. Luxury. 6. *Le Justitier* p. 16 é., ap. Le Sancy, any. Norths-Wiltshire. 7. *Le Nichan* f. 18 é., ap. Tristan, any. La Noce. 8. *Rhames* f. 4 é., ap. Krakatoa, any. Rhodogune. 9. *Nana Sahib* sz. 8 é., ap. Roitelet, any. Namir.

b) *Félvérek*: 1. *Morgenstrahl* s. Trakehnen 12 é., ap. Blue-Blood, any. Moba. 2. *Polarsturm* f. Trakehnen, 8 é., ap. Optimus, any. Povona. 3. *Fischerknabe* s. Trakehnen, 7 é., ap. Obelisk, any. Fischerin. 4. *Ingrinun* 10 é., Trakehnen, ap. Bar-rister, any. Industria.

Miután a méneket sorra megnéztük és még az egész berendezést, istállókat, lovardákat is megtekintettük, a pusztaikat vettük sorra.

Jonasthalban a sárga ménés áll 63 anyakanczával, Jodslaukehnen 40 db 2 éves ménésikó áll, Mattischkehnenen 70 db 1 éves ménésikót látunk. Azután a Trakehnen határában legelő 95 anyakanczából álló vegyes ménest néztük meg. Taukenischkehnen 40 db 2 éves ménésikó volt. Danzkehnen puszta pedig a pej ménés áll 74 anyakanczával. Onnan Kalpakinn puszta mentünk, hoi 33 db 1 éves, 29 db 2 éves és 15 db 3 éves kanczacsikó állott. Itt a 3 évesek már fedezve vannak. Gurdzenen láttam a 94 anyakanczából álló fekete ménest és végül Bajohrgallen puszta 66 anyakanczából álló vegyes ménest.

A trakehneni ménéshez egy 17,000 morgen

(4340·4 hektár) nagyságu birtok tartozik, fele-részen szántó, felerészben rét és legelő.

A kattenau katonai csikótelepen 850 db 3 éves csikó áll, melyeket a ramontenassentkomissio 3 éves korukban vett meg. A katonai czélokra megvett csikókat ilyen telepeken tartják 4 éves korukig. A 3 évesek augusztus elején jönnek be és mint 4 évesek július végén kerülnek a csapatokhoz. Poroszországban összesen 18 ilyen csikótelep van. A kattenau csikótelephez 8000 morgen (2042·5 hektár) birtok tartozik, melyet a hadügyminiszterium bérel az államtól. A lovak mindennapi mozgásának biztosítására két kerítés közt lovasemberek hajtják őket 2 óra hosszat. Télen 10 font zabot, 12 font szénát és 10 font szalmát, nyáron pedig 3 font zabot és zöldtakarmányt kapnak. A személyzet itt sem katonai, hanem polgári. Az egyes lótenyésztőknek meg van engedve, hogy a csikótelepekről tenyésztési czélból kanczákat vásárolhassanak az eredeti vételáron, a tartási költségek hozzászámításával.

Kattenauból utba ejtettem özv. Schönfelsné félvérménését Sirgupoenenen. Ez a ménés is katonai czélokra nevel lovakat a csikótelepek részére és apaméneket az állami méntelepek részére. Özv. Schönfelsné ménét parasztok is bérlék. A saját ménéitől származó csikókat Schönfelsné elválasztás után a parasztoktól megveszi és 3 éves korukig felneveli. Az apamének 2 importált angol telivér kivételével mind saját nevelésűek.

Másnap Gudvalleben az állami méntelepét néztem meg. Először is a 3 éves méneket lát-tam nyereg alatt. Ezeknek naponta munkát kell végezni. Néhány 4 éves mén tréning alatt áll az insterburgi versenyekre. Összesen 210 mén áll itt s köztük 21 telivér. A ménék átlag naponta 10 font zabot kapnak; a fedezési idő alatt pedig 11 fontot. Egy mére 65—68 kancza jut.

Délután átmentem Zizevitz urhoz Weedernebe, ahol egy Poroszországban igen híres félvérménés van. Ez 1820 óta áll fenn. A 75 anyakancza közül 50 sárga. A ménés czélja egyrészt remondákat nevelni a csikótelepek, másrészt apaméneket az állami méntelepek részére. Zizevitz ur átlag 1150 M.-t kap egy 3 éves remondáért, de nemcsak saját nevelésű remondákat ad el, hanem a környékbeli parasztoktól is összeveszi az elválasztott csikókat és azokat 3 éves korukig felneveli. Évente körülbelül 70 remondát állít. Az anyakanczákat hetenként kétszer kreolinnal és szublimált dezinficiálják. Általános a nézet, hogy ez a ménés Poroszország legjobb félvérménésének egyike.

A következő napon Georgenburg állami méntelepét néztem meg, mely egyszersmind félvérménés is.

A ménés magántulajdon volt és 1899-ben vette meg az állam egy 4800 morgen (1225·5 kat.) nagyságu birtokkal együtt. Jelenleg 47 anyakancza van, de számukat évről-évre emelik.

A csikóállomány a következő: 11 darab 1 é., 12 darab 2 é. ménésikó, 17 darab 1 é., 12 darab 2 é., 11 darab 3 é. kanczacsikó.

A ménék 3 éves korukban állítatnak be a méntelepre. A tenyésztésre nem való lovak árverésen adatnak el, vagy pedig mezei munkára használtatnak.

A méntelepen összesen 220 mén áll, köztük 6 telivér. Egy mére átlag 68 kancza esik. Az állami méntelepeken a fiatal méneket kis kétkerekű kocsikba is fogják és így dolgoztatják.

Általában el lehet mondani, hogy ugy az állami ménések, mint a méntelepek mintaszerűen vannak berendezve és habár nem állanak katonai vezetés alatt, mégis nagyon szigorú a fegyelem és a rend.

Ifj. Szentkereszt Béla báró.

Magyar szőlő a berlini piacon.

(K.) Nem ma kerül először magyar szőlő a berlini piacra. Más esztendőben is árulták; de bizony amióta Nagymaros nem szállít olyan tömegesen, csak néhanapján lát magyar szőlőt Berlin s nem is éppen elsőrangú minőségűt. A német azt hiszi, hogy a mi szőlőnk nem prima áru, mert amit eddig látott belőle, az rendszerint törődött, silány kinézésű szállítmány volt. A szőlőskosarakban a legfelső sor, ha ugyan be nem nyomódott a földel utközben, még csak ép volt, de bezzeg az alsó sorokban összezuzták egymást a fürtök s a legalsó sor merő mustnál nem egyéb.

Mindig a vasutat szidta a magyar, hogy ráz a kocsija, össze-vissza dobálja a kosarakat a vasutas; de legkivált az volt a bit, hogy az osztrák meg a német fináncz gyömöszöli össze a magyar szőlőt csupa kajánságból, mikor a kezeügyébe kerül a vámhatáron. A fűzfavesszőből font honi kosarakra persze egy rossz szót sem volt szabad mondani. Mikor laposabb és szögletes kosarakat ajánlgattunk (a skatulyákkal kinevettek bennünket), az volt a tromf, hogy az ismertebb nevű termelők egyike apró, de mély kosarakat csináltatott, hogy hatszorosan rakhassa egymásra a fürtöket.

Ma, szeptember 4-én érkezett Berlinbe egy vagon magyar szőlő Gyónról, Pest vármegyéből. Alsó-Dabasról indult a vasuti kocs 1-én s idefutott a berlini nagy vásárcsarnokba 72 óra alatt. A vasutak ellen tehát ezuttal nem lehet panasz. Ezzel a szállítási gyorsasággal nagyon meg lehetünk elégedve. Ahhoz nekünk semmi közünk, hogy Párisból 36 óra alatt itt a gyümölcs. Páris nyugaton van, Budapest pedig keleten. Páris Európában fekszik, Budapest meg a legsötétebb Ázsiában, mint a német mondja.

Mindig sokan szoktak ólálkodni az élelmi-szeres kocsik kirakodásánál. Kofák is, mindkét nembeliek, elnézelődnek ott, mert kíváncsiak: mi érkezett, mit lehetne első kézből vásárolni? Ma a szokottnál is többen bámulták a magyar szőlőszállítmányt s nem álmélkodás nélkül.

— Hát mi lelta a magyarokat? Meg vannak azok bolondulva? Skatulyába rakják a szőlőjüket? Hát hol veszünk mi ezentul olesó szőlőt a külvárosi piacokra, ha már a Mikosch is skatulyázik?

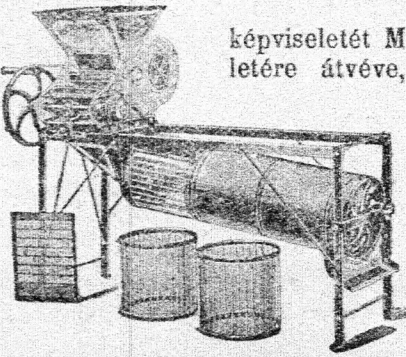
Jogos fölháborodással fordítottak hátat a vásárcsarnok derék Brunhildái a MAV. vagonnak, melyben ezuttal nem kosárszőlő érkezett Magyarországról, amit nyomban el kellene kótyavetyélni.

— Skandal! — ez volt a véleménye egy gyümölcskereskedőnek, aki alkalmi olesó vétel biztos reményében jött ki s bosszankodva nézette a vasuti kocs igejgeit.

— Micsoda fordulat az Isten rendelkezése — szolt — három nap alatt itt a vagon Magyarországról! Mäskor két hétig tart s az ember legalább olesó gyümölcshez jut. Mi jut a szegény népnek, ha a magyar vasut is elkezd sietni?

A jó berliniek apró megjegyzéseinek idézésével nem untatom tovább az olvasót, hanem sietek kostatolni, hogy a gyóni szőlő tel-

A HEID-féle GÉPGYÁR

képviselőt Magyarországon terü-
letére átvéve, módunkban áll

eredeti HEID-féle gabonakonkolyozókat, eredeti

HEID-féle magosztályozó gépeket

E gyártmányt tartóssága és kiváló
tökéletes munkateljesítése jellemzik. Ujdonság: kemény nickel átvonatu trieur-köpenyek,
melyek tartósság tekintetében minden eddigi
készítményt sokszorosan felülmúlnak. — Leirással és árajánlattal készséggel szolgál:

Bächer Rudolf, Melichar Ferencz, Budapest, VI., Nagymező-u. 68.

jesen hibátlanul érkezett a skatulyákban; kifogástalan elsőrangú áru ez s nemcsak szemre van olyan, mint az olasz vagy a francia, hanem izre is fölveheti a versenyt bármelyikkel.

Ha tiz vagon ilyen szőlőt tudnánk a berlini piacra dobni, a magyar szőlő hitele helyre volna állítva. Mert hiabavaló minden reklám, minden erőlködés, itt az áru minősége dönt; ami jó, azt drágán veszik, ami silány, az olcsó áron sem kell. Ezt a győni szőlőt nem kellett kínálni. Serogestől jöttek a vevők és hitetlenül csóválták a fejüket, hogy ez a gyönyörű áru — Keletről érkezett. Érdekeltek, hogy mit kellett ennek az egy kocsi szőlőnek a szállításáért fizetni Alsó-Dabastól Berlinig. A fuvarlevél szerint háromszáz márkát. Miután a szőlő 5200 kilogramm volt, a viteléből 5-7 pfennig, a mi pénzünkben 6-7 fillér esik egy kilogrammra.

— Ez nem volna sok, — mondja a Hungaria-Germania forgalmi társaság egyik igazgatója — hanem az kevés, amit az olasz szőlő mázsájáért kérnek mostanában s ez nagy baj. Az olasz szőlőt kifogástalan csomagolásban tízennyeg és fél lirért kínálják; magyar szőlőt ugyanannyi koronáért sem kapni. Az olasz termelő skatulyát is ad, be is pakolja; a magyarnak mi adjuk a skatulyát s még szakembert is kell küldenünk, aki a napszámos kisasszonyokat a pakolás titkaiba beavatja.

A direktor ur persze nyerni is szeretne valamit a győni szőlőn, ahelyett, hogy német létére szerencséjének tartaná, ha reáfizethet. Most ezentul mindennap érkezik egy-egy kocsi magyar szőlő skatulyázva, amíg a skatulyákban telik s amíg a Hungaria-Germania reá nem un erre a mulatságra, mert magyar ember bizony csak mulat azon, hogy immár a szőlőt is skatulyába rakják, akár a zündhőlelét.

De hát mindegy, azt megmutatta mégis a szubvenzió nélkül iparkodó vállalat, hogy lehet magyar szőlőt jól is szállítani a berlini piacra, csak nem kell sajnálni a pénzt skatulyákra s értelmes csomagolómesterekre, akik nem selyempapírosba göngyölik, hanem kiváló logatják, szétosztják és úgy helyezik el a fűtőket, hogy a skatulya belsejébe díszül ragasztott eszkepapíron és erős zsinegen kívül, melylyel két-két skatulyát egymáshoz kötnek, semmiféle csomagoló anyagra nincs szükség.

Ha pár esztendővel előbb jött volna valakinek az eszébe, ma már a magyar szőlő keresett czikk volna a berlini piacon; de fizakosár nélkül, melyben mindenképen összezúródik a szőlő s melyet a vasúti kocsiiban sem lehet gazdaságosan elhelyezni, nem tudott a magyar szőlősgazda és a magyar kereskedő szőlőszállítást elképzelni.

Most a jég meg van törve, az első magyar skatulyaszőlő állami támogatás nélkül is bevont a berlini piacra s mindennap jó egy-egy vagon utána. Talán fog tetszeni a fogyasztóknak s megint divatba jő, föltéve, hogy a következő szállítmányok kifogástalanok lesznek. Ha sikerül az előítéleteket leküzdeni és szőlőnk a jó áruk sorába iktatni, akkor a kezdeményező vállalatnak, ha reá is fizet, legalább meglesz az a bus erkölcsi elégtétele, hogy német létére kitanította a magyart valamire, aminek hazai szőlőtermelésünk esztendőre vagy kettőre hasznát fogja látni.

VEGYESEK.

Mai számunk tartalma:

Az OMGE. közleményei	Oldal
Pálinka a mezőgazdaságban	1923
Éirándulás Graditzba és Trakehenbe	1923
Magyar szőlő a berlini piacon	1927
Tárca.	
Arató-ünnepély Eszterháza	1924
Külföldi szemle	1924
Gazdatársadalmi mozgalmak	1925
Levelszekrény	1925
Irodalom	1926
Vegyesek	1928
Az idei termés. — A Hevesvármegyei Gazdasági Egyesület 50 éves fennállásának jubileuma.	
— Gyászhir. — Gazdasági dátumok.	
Országos állatvásárok	1929
Kereskedelem, tőzsde	1929
Szerkesztői híreink	1930

Az idei termés.

A földmivélsügyi miniszter e hó 4-én tette közzé rendes havi jelentését a gazdasági szaktudósítók jelentései alapján megállapított termésbecsléséről. A jelentés most már mellőzi a gabonaféléket és ugylátszik, hogy az augusztus 15-iki becslést véglegesnek tekinti; kimerítőleg tárgyalja azonban az ősi vetések állapotát, amelynek folyamán megállapítja, hogy ugy tengeri, mint burgonyatermésünk csekélyebb a tavalyinál. A számszerű adatok a következők:

	Tengeri millió méterma	Burgonya millió méterma
A f. évi termésbecslés szerint	38.9	36.2
Termés 1907-ben	35.5	48.5
5 évi átlag 1901-1905	30.6	43.4

Látnivaló ebből, hogy bár a tengeritermés meghaladja az 5 évi átlagot, — amely azonban véletlenségből 5 rossz termésű év átlaga — mégis csekélyebb a tavalyinál, holott a tavalyi termés is teljesen elfogyott. A burgonyatermés azonban 12.3 millió métermaával csekélyebb a tavalyinál és még a 43.4 millió 5 éves átlagnak is messze mögötte marad. Vagyis a tengeriből közepes, a burgonyából pedig határozottan gyenge termésünk van.

Számításba véve most már gyenge takarmánytermésünket és azon körülményt, hogy jóformán minden átmeneti készlet nélkül megyünk át a teleltetésbe, nyilvánvaló, hogy e két kenyérgabona-pótlótermény a közös vámterület szükségletét is alig fedezi, az tehát egyrészt a gabonáinak alakulását nem befolyásolhatja, másrészt pedig nagyon is indokolttá teszi a takarmányinség enyhítésére sürgetősen kért államintézkedéseket.

A jelentés részletei szerint a kerti vetemények szépen fejlődtek; a bab és egyéb hüvelyesek termése közepes; a káposzta szépen fejlődött; a köles és tatárka termése nagy átlagban gyenge közepes; a kési komló termése mennyiségileg közepes, minőségileg jó; ugyanez mondható a kender- és lentermésről is; a dohány hozama ezidőszert kielégítőnek mutatkozik. A cukorrépa- és takarmányvetések sokat javultak és jó közepes termést ígérnek. A lóhere- és luczernavetések második, illetőleg harmadik kaszálási sarjuja jó termést adott,

minthogy a rétek sarjatermése is szépen javult. A legelőt az esőzés felújította. A szőlő jó közepes termést ígér, a gyümölcsfélékből pedig a szilva-, dió- és almából várhatunk elég jó termést.

A Hevesvármegyei Gazdasági Egyesület 50 éves fennállásának jubileuma alkalmával Gyöngyösön szeptember hó 6-án igen sikerült kiállítás rendezett, melyen a földmivélsügyi kormányképviselőtében Mezőssy Béla államtitkár és Podmaniczky Gyula báró min. tan., az OMGE. képviselőtében Kropp Hugó és Mutschbacher Emil dr. titkárok, a vármegye képviselőtében Szederkényi Nándor főispán, Majzik Viktor alispán, a Pestvármegyei Gazdasági Egyesület képviselőtében Keglevich Gábor gróf elnök és Serfőző Géza titkár, a Gazdaszövetség részéről Meskó Pál igazgató jelentek meg s ezen kívül még számos vármegye gazdasági egyesületének kiküldöttjei is megjelentek, hogy a társaság jubileuma alkalmával üdvözöljék.

A kiállítást Mezőssy Béla államtitkár nyitotta meg s miután az ünnepi vendégek Borhy György, a kiállítás agilis elnöke, a Hevesvármegyei Gazdasági Egyesület elnöke: Kállay Zoltán és titkára: Engel Henrik kalauzólása mellett végignézték, 12 órakor kezdetét vette a diszközgyűlés, melyen Kállay elnök megnyitó beszéde után az OMGE. részéről Mutschbacher Emil dr., a Gazdaszövetség részéről Meskó Pál, a Pestvármegyei Gazd. Egyesület részéről pedig Keglevich Gábor gróf üdvözölte a jubiláns társaságát. Ezután Török Kálmán orsz. képviselő-plébános magas szárnyalású szép beszédjében az egyesület történetének bebeszélése mellett méltatta az egyesület érdemeit, minekutána az egyesület érdemű volt elnökének, néhai Kézdy-Kovácsnak arczképét leplezték és ünnepélyesen átadták az egyesület vezetőségének. A diszközgyűlés után a kiállítás területén jól sikerült bankett volt. A kiállítás minden tekintetben fényesen sikerült, nagyszabású keretét képezte a jubileumnak s legnagyobb részben Borhy György kiállítási elnök s Engel H. titkár fáradozásának eredménye.

Gyászhir. Erdélyi István uradalmi tisztartó e hó 4-én 63 éves korában meghalt és szttartó hó 6-án helyezték a dévaványai sírkertben örök nyugalomra.

Gazdasági dátumok. Szeptember 13. Tehén- és üsződijazás Szepsiben.

Szeptember 13. Szarvasmarha tenyészállatdijazás Mőcsön.

Szeptember 13. Üsződijazás Szamosujvart.

Szeptember 14-15. Gépbemutató Bánrvén.

Szeptember 18-23. Gyümölcskiállítás Kecskeméten.

Szeptember 20. Üsződijazás Kékesen.

Szeptember 20. Szarvasmarha tenyészállatdijazás Tekében.

Szeptember 20. Allatdijazás Magyargencsen.

Szeptember 20. Tehén- és üsződijazás Kassán.

Szeptember 20. október 5-ig. Országos kertészeti gyümölcs- és vetőmagkiállítás Szegeden.

Szeptember 20-22. Az OMGE. negyvenedik luxusbásárja Budapesten a Tattersallban.

Szeptember 26. Tenyészlődijazás Marosvásárhelyen.

Szeptember 27. Üsződijazás Csákiqorbón.

Szeptember 27. Tehén- és üsződijazás Gönczön.

Legjobbak a ::
RESICZAI EKÉK, LOSONCZI VETOGÉPEK
és KALMÁR-féle ROSTÁK.

Kivánatra szivesen küldünk árjegyzéket.

A MAGYAR KIRÁLYI ÁLLAMVASUTAK GÉPGYÁRÁNAK VEZÉRÜGYNÖKSÉGE
BUDAPEST, V., VÁCZI-KÖRUT 32. SZÁM.

Országos állatvásárok. Nagyobb jelentőségű országos vásárok lapunk 69. számában közöltek kívül a vásártartó hatóságoktól beérkezett jelentések szerint szeptember havában a következő helyeken tartatnak:
 Munkács szept. hó 14-én. Legnagyobb felhajtás remélhető szarvasmarhából és sertésből.
 Huszton szeptember hó 16-án. Legnagyobb felhajtás remélhető magyar, borzderes és tarka fajtából (összesen 10,000 drb).

A kiváló bőr- és lítiumos gyógyforrás

SALVATOR

vese- és hólyagbajknál, köszvénynél, cukorbetegségnél és hurutos bántalmaknál kitűnő hatású.
 Természetszerű vasmentes savanyúvíz.
 Kapható ásványvízkereskedésben vagy a Szinyo-Lippéi Salvator-forrás Vállalatnál Budapest, V. Radóvárosi part 8.

A készárutlet buzában igen élénk lefolyású és ez kihatással volt a többi gabonaművek árára is. Ennek köszönhető a rozsrák szilárdabb alakulása. Zabban a minőségek igen különbözök, mondhatni gyengék. A kínálat hiélégül. Tengeriben a készletek fogyóban vannak. A termés a hivatalos jelentés szerint aránylag elég kedvező lesz, 33-91 q. a tavalyi 39-53 q.-val szemben. Árpában gyengült az üzletmenet. Az érdeklődés csökkent. Az egyes gabonaművek áráiról, valamint az azokban végbement változásokról napjelentésünkben számolunk be.

NYILTTÉR.)*

A MAGYAR GAZDASZÖVETSÉG

ingyen közreműködik fogyasztási és értékesítő szövetkezetek, valamint földművelő társaságok létesítésénél és tanácsot ad általában minden szövetkezeti kérdésben. Falusi gazdaszövetkezeteket vagy gazdaköröket alakít. Abból a célból, hogy a földműveseknek a földvásárlásnál utbaigazítással szolgálhasson, nyilvántartja a földveteli és eladási szándékokat. Aki tehát földet venni vagy eladni szándékozik, az jelentse be ezen szándékát a Magyar Gazdászövetségnek, VIII., Szentkirályi-u. 40.

*) E rovat alatt közlöttekért nem vállal a szerkesztőség felelősséget.

KERESKEDELEM, TŐZSDE.

Budapesti gabonatózsde.

(A Magyar Mezőgazdák Szövetkezte gabonasztyálynak tudósítása a „Köztelek” részére.)

Változókon szeles időjárásban volt részünk az elmúlt héten. A temperatura alacsony, különösen a reggeli és az esti órákban. Csapadék elváltve fordul elő. A cséplési munkálatok jobbra befejezést nyertek és némely helyen a koraéő tengeri törést is megkezdették. Foglalatokodnak már a vetési munkálatokkal is, melyek szépen haladnak előre.

Ami az üzleti viszonyokat illeti, legutóbbi jelentésünk óta szilárdabb irányzat jutott érvényre. Az amerikai látható készletek csökkentek és különösen Argentína exportja öltött kisebb mérvet. Az északamerikai piacon magasabb árkövetelések támasztáltak. Oroszországból jobb termés híre érkezik, mint amire számítottak. A balkánmenti államok nagyobb elszállításai kezdetüket vették.

Németországban az esős időjárás a buza minőségét károsan befolyásolta. Szenevedett emiatt a zab is. Olaszország nagyobb mérvű bevitelre szorul. Angliában szilárd volt a hangulat. Franciaországban esős időjárás uralkodott.

Ami a magyar és az osztrák piacokat illeti, legutóbbi jelentésünk óta az árak lényegesen emelkedtek. A malmok a budapesti piacon igen élénk részt vettek a vásárlásokban, ami a kedvező lisztüzleti viszonyokkal függ össze. Különösen Ausztria vesz részt a vásárlásokban. Utána minőjárt Csehország következik, melylyel szemben a szorosan vett belfogyasztás csak mérsékelt vásárlásokat teljesített.

Napijelentés a gabonatózsdéről. 1908. szeptember 7.

A hét kezdete változatlan tendenzia és árak mellett folyt le. 35,000 q. buza ment át ma/maink tulajdonába. Rozs, daczára a lauyha lefolyású bécsi vásárnak helyben megtarthatta mult heti értékét, melyet 18-70 K.-ban jelezhetünk Budapest paritásában.

Árpa: — vontatott üzletmenetről tudósítunk, a bécs szombati vásáron alig volt külföldi vevő, mely körülmény arra vezethető vissza, hogy a tozsdavezetés az árpavásárt csupán saját helyiségeire kívánja szorítani, a külső forgalom szünetelt. Efelő áru, tengerivel kapcsolatosan igen szilárd és Budapesten 15-60 K.-ig értékelhető.

Tengeri továbbá emelkedett és 16-60 K. árat kénytelen a fogyasztás fizetni helyben raktáruért. Kőbányán 17-10

Zab változatlan. Kevés mozgalom mellett elikt 15-40 — 16-80 K.-ig.

Bladatott:
 Buza. Tiszavidéki: 109 mm 81 k. 23 K. 80 f., 300 mm. 81 k. 23 K. 65 f., 450 mm. 80-5 k. 23 K. 55 f., 1050 mm. 80 k. 23 K. 80 f., 100 mm. 80 k. 23 K. 60 f., 200 mm. 80 k. 23 K. 65 f., 200 mm. 80 k. 23 K. 55 f., 100 mm. 80 k. 23 K. 40 f., 100 mm. 80 k. 23 K. 40 f., 200 mm. 80 k. 23 K. 45 f., 450 mm. 80 k. 23 K. 45 f., 300 mm. 80 k. 23 K. 50 f., 800 mm. 80 k. 23 K. 30 f., 5300 mm. 80 k. 23 K. 60 f., 500 mm. 80 k. 22 K. 40 f., 4500 mm. 79-8 k. 23 K. 60 f., 150 mm. 79-5 k. 23 K. 10 f., 100 mm. 79-5 k. 23 K. 10 f. felső, 100 mm. 79-5 k. 23 K. 10 K. — f. 200 mm. 79-5 k. 23 K. 50 f., 1-000 mm. 79 k. 23 K. 15 f. felső, 100 mm. 79 k. 23 K. 15 f., 100 mm. 79 k. 23 K. 20 f., 150 mm. 79 k. 23 K. 20 f., 100 mm. 79 k. 23 K. 20 f., 1-0 mm. 79 k. 23 K. 20 f., 200 mm

Nemzetközi gabonapiacz 1908. szept. 4-t 1 1908. szept. 6-ig.

	Kelet	Effektív árak										Határidő	Határidős árak				
		Budapest	Liverpool	Wien	Prága	Mannheim	Páris	New-York	Chicago	Buenos-Ayres	Odessa		Budapest	Liverpool	Berlin	Páris	Chicago
Buza	6	23-40	20 — 1	24-90	24-40	25-66	21-86	19-40	18-12	18-71	20-43	Szept. Okt.	23-18 ^a	19-96	23-96	22-48 ^b	18-12
	4	23-55	20 — 1	24-80	24-40	25-66	21-70	19-40	18-12	18-71	20-43	Szept. Okt.	23-26 ^a	19-72 ^a	23-80	22-38 ^b	18-12
Rozs	6	18-85	— — —	20 — —	20-30	21-83	17-02	— — —	— — —	— — —	17-29	Szept. Okt.	18-94 ^a	— — —	20-48	17-52 ^b	— — —
	4	18-95	— — —	19-90	20-30	21-83	16-96	— — —	— — —	— — —	17-42	Szept. Okt.	18-76	— — —	20-50	17-52 ^b	— — —
Zab	6	16-80	— — —	17-60	16 — —	20-06	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	Szept. Okt.	16-12	— — —	19-06	— — —	— — —
	4	16-80	— — —	17-60	16 — —	20-06	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	Szept. Okt.	16-14	— — —	19-06	— — —	— — —
Tengeri	6	16-60	15-74	17-69	19 — —	20-29	— — —	17-78	15-70	— — —	— — —	Szept. Okt.	14-64 ^a	15-40	18-60	— — —	15-70
	4	16-40	15-74	17-50	19 — —	20-06	— — —	17-78	15-70	12-61	17-29	Szept. Okt.	14-48 ^a	14-96	17-96 ^a	— — —	— — —
Árpa	6	15-90	— — —	21 — —	20 — —	25-07	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	Szept. Okt.	14-48 ^a	14-96	17-96 ^a	— — —	— — —
	4	15-90	— — —	21 — —	20 — —	25-07	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	Szept. Okt.	14-48 ^a	14-96	17-96 ^a	— — —	— — —

Jegyzet: 1) Red winter II. 1a) szept.-decz. 1b) nov.—feb. 2) decz. 2a) márcz. 3) ápr. 4) május.

BOROSZLÓ ■ ■ ■ BUDAPEST Elsőrangú külföldi és magyarországi referenciák.

Kedvezményes árak és szállítás feltételek.

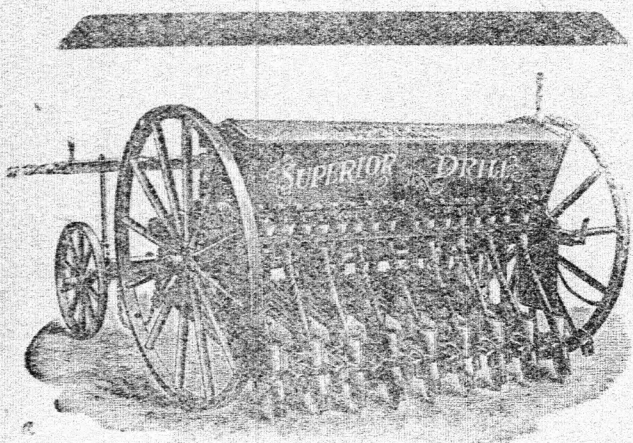

Teljes gőzeke-készleteket és gőz-utihengereket

legtökéletesebb kivitelben szállít!

KEMNA J. gőzeke- és gépgyár ■ ■ ■ Magyarországi igazgatósága BUDAPEST, IV., Kossuth-Lajos-utca 8.

Superior Sorvetőgépek

—!!! Legjobb tolókerékrendszer!!!—

!!! Tessék közelebbi leírást kérni!!!

Finom-, szántás-, csukló- és rétboronák.

Egy- és többvasu ekék.

Háromtagu és egytagu hengerek.

Triórók. Mütrágyaszórók.

UMRATH ÉS TSA

Budapest, V., Váci-körút 60.

Részeplékkészletek 12 HP.-ig. — Ipari mozcenyók 200 HP.-ig.

≡ Használt, de teljesen jó karban levő ≡

gőzeke

kerestetik — esetleg készpénz fizetés mellett — megvételre. Ajánlatok Kajmádi gazdaság intézősége, Pusztá-Kajmád, u. p. Tolna kéretnek. 909

Eladó mangalicza :tenyészszüldők:

Sándor János mezőkapusi gazdaságában (Mező-Kapus, Torda-Aranyos vármegye) eladó 40 darab malacz (korában (70%-on felüli elhullás mellett) átvészelt nyájból származó és a folyó évben sertésvész által ismét nagy mérvben meglepett malacznyáj között vérszűrt maradt mangalicza tenyészszüldő. 908

Nélkülözhetlen minden fuvarosnak az újonnan szabadalmazott husángok, illetve lókimézők. A huságnál egyenlően működik a nagy a megakartás ístrángokban és szerelvényekben. 0. sz. vonóró 15 mtrm. K 7.-, 1. sz. vonóró 20 mtrm. K 8.-, 2. sz. vonóró 30 mtrm. K 9.-, 3. sz. vonóró 50 K. 10.-, 4. sz. vonóró 70 mtrm. K. 12.- páronként. 857a

J. PFEIFFER, WIEN, III/2., Stammgasse 15.

GAZDÁK FIGYELMÉBE!!

UJDONSÁG! UJDONSÁG!

ÁLLATEGÉSZSÉGTAN

Állattenyésztő és állattartó gazdák használatára

Irta: **MONOSTORY KÁROLY**

okl. állatorvos, a magy. kir. állatorvosi főiskolán az állattenyésztés ny. r. tanára

223 ábrával A mű ára 7 korona

Szerző e művét az állattenyésztő és állattartó intelligens gazdaközönség számára írta. A 391 lapra terjedő könyv öt részre oszlik. Az első rész az általános alapvető fogalmakat tartalmazza. A második részben a részletes állategészségügyi adatok czimén a betegségektől való védekezésről általában, majd azokról részletesen emlékezik meg. A harmadik és negyedik részben az állatok káros rossz szokásairól, azok elleni védekezésről tárgyal, végül a fertőző betegségeket és azok ellen való védekezéseket ismerteti. A „Függelék” az állatok adásvételénél felmerülő pereskedésekről nyújt tájékoztatást.

Megrendelhető a "PÁTRIA" r.-t. gazdasági szak-könyvkereskedésében Budapest, IX., Üllői-ut 25.

Ásványi és csontliszt-szuperfoszfátot továbbá szárított cukorrépa-szeletet legolcsóbban szállít!

STEINER és WALLESZ Wien, I., Graben 16.

Minden gazdának nélkülözhetetlen az OMGE könyvkiadóvállalat kiadásában

MOST MEGJELENT

1908. évi XLI. törvényzikk alapján összeállított

ÚJ VÉGREHAJTÁSI

≡ **TORVÉNY** ≡

kérdések és feleletekben.

KÜLÖNÖS TEKINTETTEL

A GAZDAKÖZÖNSÉGRE.

Irta: **DR. VANTSÓ GYULA.**

Ára portómentes küldéssel

::: **55 FILLÉR.** :::

Levélbélyegeken is beküldhető.

Megrendelhető a "PÁTRIA" r.-társ. gazdasági szakkönyvkereskedésében, Budapest, IX., Üllői-ut 25. sz. (Köztelek)

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület könyvkiadóvállalat kiadásában legújabban megjelentek:

A gazdasági növények nemesítése

100 ábrával

Irta: **GRABNER EMIL** az országos magyar királyi növény-termesztési kísérleti állomás adjunktusa

Ara füzve 5 korona, vászonba kötve 6 korona

Szőlőművelés és borgazdaság

Irta: **SZILARD GYULA**

161 ábrával

a gróf Esterházy-féle csákvári földműveléskola tanára

Ára vászonkötésben 10 kor.

A birtokos és gazdatiszt közötti jogviszony

az 1900. évi XXVII. t.-c. magyarázata

Irta: **Dr. Vantsó Gyula**

Előszóval ellátta: **Rubinek Gyula** az OMGE igazgatója

Ára füzve 3 korona

Megrendelhetők a "Pátria" r.-t. gazdasági szak-könyvkereskedésében, Budapest, IX., Üllői-ut 25. sz.

Természetes phosphát-liszt közvetlen a bányából!

55—60% phospháttartalommal a legjobb és legolcsóbb, valamint legtartósabb ásványtrágya minden vegyi hozzátétel nélkül (a francia mezőgazdánál kizárólagos használatban).

Ajánlatos minden gazdaságnak kísérletet tenni ezen phosphát-liszttel, mely a földet nem zsarolja ki, hanem természetes uton látja el termelő erővel.

További felvilágosítással szolgál az egyedüli elárúsító Magyarország részére (kartollon kívül)

REICH JÓZSEF, FIUME.

A gyapju minősítése.

Számos ábrával és egy a magyar és külföldi gyapju-típusok összehasonlító feltüntető grafikonnal. Írta: Kovács Imre. Kiadta az OMGE. Könyvkiadó vállalat. 3 korona. 70 fillér előleges beküldése ellenében bérmentve szállítja a "Patria" r.-t. gazd. szakkönyvkereskedése Budapest, IX., Üllői-ut 25. sz.

Szarvasmarhahizlalás.

A legjövendőbb módnak ismeretése. Írta: Ujváry Imre. 1 kor. 10 fill. előleges beküldése ellenében bérmentve szállítja a "Patria" r.-t. gazd. szakkönyvkereskedése Budapest, IX., Üllői-ut 25. sz.

MAGYAR GAZDÁK ÉRTÉKESÍTŐ SZÖVETKEZETE

BUDAPEST. (Központi vásárcsarnok).

Igazgatóság és központi iroda:

Budapest, IX., Imre-utca 4.

Nagy képviselői:

BUDAFOKON.

ÉRTÉKESIT

huzeféléket, baromfi, vadféléket, tejterméket, tojást, zöldséget, gyümölcsöt, mézet és MINDENMÉ ELEMICZIKKET. Hordóber-értékesítő osztály. :: Égetett szénporok értékesítése.

A MAGYAR ORSZÁGOS MÉHÉSZETI EGYESÜLET vezérképviselői.

A szövetkezet tagjai kedvezményesen részesülnek. Mindennemű értékesítéssel egyben díjazással együtt felvilágosítást.

Gyakorlati tejegyzések. Kéz- és tejszövetkezetek számára. Írták dr. Koerter István és Sierbán János. 2.20 K előleges beküldése ellenében bérmentve küldi a "Patria" r.-t. gazdasági szakkönyvkereskedése, Budapest, IX., Üllői-ut 25.

Javaslatok az alföldi gazdálkodás javítására

Írta Forster Géza. Ára bérmentve küldéssel 2.10 K. Megrendelhető a "Patria" r.-t. gazdasági szakkönyvkereskedésében, Budapest, IX., Üllői-ut 25.

Gőzeke acetylen-lámpák

Éjjeli szántásoknál gőzekre különösen alkalmasak, mert nappali fényt adnak.

Kézi-, koosi-, spritzbogen-, pózna-, asztali-, udvari-, kerti-, istálló- acetylen-lámpák.

Bárdi József automobil r.-t. Budapest, VI., Mozsár-utca 9. Fővárosi Orfeum mellett.

Telefon 16—28.

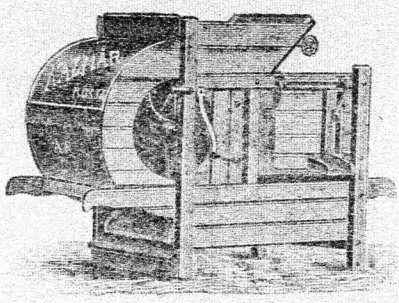
Sürgőnyczim: Pneumatic.

Arjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Aki terményét jól akarja tisztítani, az csak eredeti **KALMÁR**-rostát vegyen

Magyar gyártmány.

Magyar gyártmány.

Arájanlattal szívesen szolgál a KALMÁR-féle rostagyár elárúsító irodája

A Magyar Királyi Államvasutak Gépgyárának Vezérügynöksége
Budapest, V., Váczi-körút 32.

Bánáti vetőbuza.

Az őszi vetésre ajánljuk koránérő 83 kg. súlyú bánáti vetőbuzánkat 14 koronáért per 50 kg. loco Billéd.

Ezen buzát nagy sikértartalma és aczélessága miatt Magyarország gőzmalmai kiválóan kedvelik.

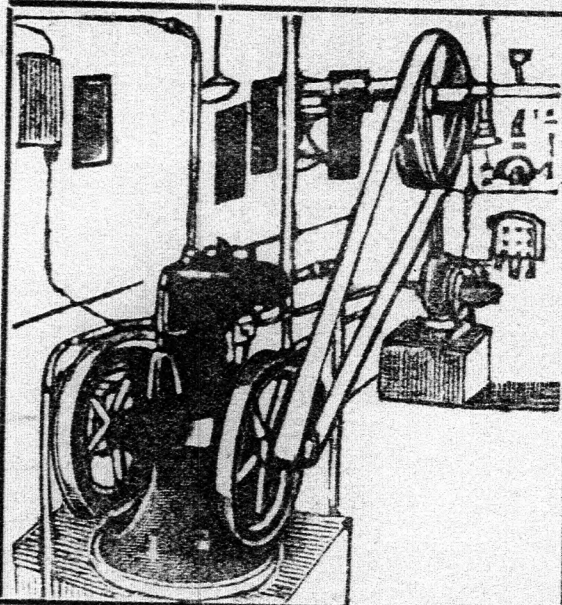
Az 1900. évi párisi világiállításon ezen buza az ezüstéremmel lett kitüntetve. — **Kivánatra mintát küldünk.**

A zágrábi érsekség billédi uradalma tisztartósága

BILLÉD, Torontálmegye.

851

Utánnyomat nem fizetetik.

**!! NAGYOBB !!
GAZDASÁGOK
FIGYELMÉBE !**

ONÁLLÓ GÉPTELEPEKET létesítünk, melyek a vízellátást és takarmánykészítést elvégzik és amellyel mellesleg a kastély és gazdasági épületek világításához szükséges villanyerőt is előállítják. Kétféle eredményekről számos előkelő referenciát adhatunk. Utolsó megrendelések: Nagymélt. gróf Tisza István ur, Geszt. Mélt. gróf Dessewffy Miklós ur, Vencsellő. Mélt. gróf Bethlen Aladar ur, Ecsed. Ismertetéssel és költségvetéssel szolgál!

SIGNER F. és R.

mérnöki és elektro-
technikai vállalat

Budapest, V., Kálmán-u. 9.
Telefon 63-01. 867

**GAZDASÁGI KÖNYVVITELI
NYOMTATVÁNYOKAT !!
LEVÉLPAPIROKAT !!
BORITÉKOKAT ÉS EGYÉB**

NYOMDAI MUNKÁKAT

**JUTÁNYOSAN ÉS CSINOS
KIVITELBEN KÉSZIT !!**

“PÁTRIA”

IROD. VÁLLALAT ÉS NYOMDAI R.-T.

**BUDAPEST, IX.,
ÜLLŐI-UT 25. SZ. (KÖZTELEK).**

~~~~~

**KÖLTSÉGVETÉssel KÉSZSÉGGEL
SZOLGÁLUNK. " " " " " "**

AZ ORSZÁGOS MAGYAR GAZDASÁGI EGYESÜLET
KÖNYVKIADÓ-VÁLLALATÁBAN MOST JELENT MEG:

A GAZDASÁGI NÖVÉNYEK

NEMESÍTÉSE

Irta: **GRABNER EMIL**

az országos magyar királyi
növénytermesztési kísérleti
állomás adjuktusa. ::

(227 oldal, 100 képpel).

Hazánkban a növénytermesztés annyira fejletlen, hogy csaknem valamennyi gazdasági növényünk termőképesebb fajtájának magját külföldről kell beszereznünk. A cukor- és takarmányrépamagot kevés kivétellel évről-évre külföldről vásároljuk, legelterjedtebb árpafajtánk a Hanna-árpa, legjobb zabfajtánk a duppai zab, csaknem valamennyi rozs- és burgonyafajtánk mind külföldi származásúak és ha ezek termését állandóan színvonalon akarjuk tartani, időszakonként újból külföldről kell a vetőmagot beszereznünk.

Milliókkal adózunk ezen a réven a külföldi növénytermesztőknek, pedig magunknak tarthatnók ezen hasznot, ha mi is foglalkoznánk a növények nemesítésével.

Ezért az Orsz. Magyar Gazdasági Egyesület elhatározta, hogy a külföldi növénytermesztését tanulmányoztatja és ezen alapon a gazdasági növények nemesítéséről egy gyakorlati használatra alkalmas kézikönyvet bocsájt közre. Ezen feladat megoldásával az Egyesület fentnevezett szerzőt bizta meg, ki Ausztria, Németország, Franciaország és Svédország legkiválóbb növénytermesztő telepeinek tanulmányozása után írta meg ezen munkáját.

A munka a növénytermesztés elméletének ismertetése után a nemesítés gyakorlati keresztülvételének általános munkálatait behatóan ismerteti, azután a buza, rozs, árpa, zab, tengeri, takarmányrépa és burgonya nemesítésére szolgáltat teljesen kimerítő, részletes utmutatást, mert ezek azon növények, amelyek nemesítése gyakorlati gazdáknak a legtöbb hasznot szolgáltatják, végül ismerteti a növények okszerű vetőmagtermesztését is.

Manapság alig van jövedelmezőbb gazdasági üzemág, mint a növénytermesztés vagy más néven: vetőmagtenyésztés, csak az a baj, hogy gazdáink ennek végrehajtási módjáról nincsenek tájékozottak. Ezen feladatot kívánja megoldani ezen munka, mely egyszerű, könnyen érthető modorban, de teljesen kimerítően ismerteti a tárgyat úgy, hogy a nemesítést ezen alapon bárki is végrehajthatja.

A munkában ismertett növények nemesítése nem kíván nagy tőkebefektetést és túl sok fáradságot, az ott ismertett eljárásokkal a nemesítés sikere biztos és 5-6 év alatt elérhető, azért ezen növények nemesítésének felkarolása minden belterjes viszonyokkal rendelkező gazdának ajánlható.

A gabonafélék nemesítését már az aratás előtt kell előkészíteni és azért ismételtten ajánljuk ezen könyvet gazdaközönségünk szíves figyelmébe.

ÁRA FÜZVE 5 KORONA, TARTÓS VÁSZNKÖTÉSBE 6 KORONA

Megrendelhető a “PÁTRIA” r.-t. gazdasági szakkönyvkereskedésében, Budapest, IX. ker., Üllői-ut 25. sz. (Köztelek).

A mikosdi uradalom ajánlja őszi vetésre éven át kipróbált „Vilmorin Andrieux”-től szerzett eredeti mag után termelt, az idei nagy szárazságnak nagyon ellentálló francia búzáit, ugymint:

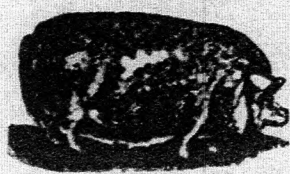
Bordeaux, Bon-Fermier és Gros-Bleu-t

100 kg.-kint **26 koronáért** ab vasuti állomás **Zalabér**, vevő zsákjaiban szállítva a vételár előzetes beküldése mellett.

Bővebbet „**Uradalmi intézőség, Mikosdpuszta per Zalabér**”.

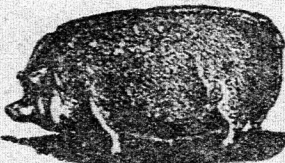
881

Sertéseladások és vételek legjobb és legpontosabban eszközöknek sovánnyal ellátott állatokba

URL REZSŐ

sertésbizományosnál, Budapest, VIII., Népszínház-u. 22. (Polgári sertésüzem bérpalota.)
Telefon: 97-05 laterbán.
Felvilágosítással készséggel szolgál.

TAKARMÁNYOZÁSTAN

Írta: **Cselkó István**, a magyaróvári gazd. akad. tanára.

KELLNER új alapot adott a takarmányozástannak s azzal egyszerűbbé, de mindamellett megbízhatóbbá tette, mint amió volt eddig. A két alap közötti különbség az, hogy míg a régi tisztán csak a takarmányok emészthető összetételére támaszkodott, addig az új a táphatásból indul ki, mely nem áll szoros viszonyban az emészthető összetétellel, mert az emésztés munkája s az emésztőcsatornában végbemenő bakteriumműködés elvonja az emészthető anyagoknak egy részét attól, hogy táphatást fejtsenek ki, ami különféle takarmányoknál eltérő mértékben történik. A táphatás egységes kifejezésére a keményítőértékét választotta **KELLNER**, mely tehát nem más, mint a takarmány hasznavehető energiájának azon viszonya, mely közte és a keményítő hasznavehető energiája között létezik. **KELLNER** új elmélete kötelességévé tette az **OMGE** könyvkiadó-vállalatának, hogy oly takarmányozástant adjon a gazdaközönség kezébe, mely ezen az alapon van megírva, egyébként pedig hazai viszonyainkhoz alkalmazkodik. **Ára vászonkötésben 10 korona.**

Megrendelhető a „**PÁTRIA**” részv.-társaság gazdasági szakkönyvkereskedésében, Budapest, IX. ker., Üllői-ut 25. szám (Köztelek).

Teletetésre kiadó szeszgyári moslák.

A gazdaság részletekbeni kibérlése folytán vállalunk 150 darab szarvasmarhát — esetleg kevesebbet is — teletetésre november 1-től április 30-ig. Rendelkezésre állanak: jó istállók, tengerismoslék, rozs-szalma, polyva, tengeriszár. Marhákhoz tulajdonosa ad embert. Teletetés darabonként 40 korona. **Schwarz Károly és Albert, Baracspuszta posta, vasut Kerekegyházba, marharakodó (7 km.) Pest megye.**

916

Sertésenyésztőknek ajánljuk a következő szak-könyvek beszerzését:

- Ruffy Pál: A sertés javítása és hizlalása.** 2. kiadás. K 2.—
- Bácker György: A sertéshizlalás, különös tekintettel a sertésvészre.** Előszóval ellátta Szemere Huba. K 2.—
- Csapó Lajos: A sertésenyésztés.** 16 ábrával. K 3.—
- Fodor Antal: 54 éves tapasztalataim a hazai sertésenyésztés és hizlalás terén.** K 1.60
- Kovácsy Béla: Sertésenyésztéstan.** 45 ábrával. K 4.80
- Mócsy László: A sertés tenyésztése és hizlalása.** K —12
- Monostori Károly: A sertésenyésztés alapvonalai.** A kisgazdák szükségletéhez mérve. 2. kiadás. K 2.—
- Révész Gyula: A sertések nevelése, tartása, gondozása.** K 1.—
- Virágh Elek: A sertéshizlalásról.** 5. kiadás. K —50
- Brummel Gyula: A sertésvész gyógyítása.** Gazdák, állatorvosok, sertésenyésztők és hizlalók használatára. K 3.—
- Rákos Béla: A sertésorbáncz és annak oltása.** K 1.20
- Szabályrendelet a sertés- és sertéshus-szemle foganatosítása tárgyában.** K —30

Megrendelhetők a „**PÁTRIA**” részvénytársaság gazdasági szakkönyvkereskedésében, Budapest, IX., Üllői-ut 25. szám.

Az OMGE. mezőgazdasági üzemi osztálya főfeladatát tüzi ki a beiterjesztés és az eddiginél hasznosabb gazdálkodás előmozdítását a gyakorlati szaktanácsadás útján.

Kidolgozza az okoskert gazdasági berendezés alapjait szolgáló üzemi tervet. Elvállalja a gazdaságok állandó felügyeletét és ezek üzemi ellenőrzését. Tanácsot ad a gazdasági számviteli könyvek berendezéséről, vezetéséről és azok lezárásáról. Elvállalja a gazdasági számvitelének felülvizsgálását vagy állandó ellenőrzését. Elvégzi a gazdaság számuadatainak elkönyvelését, időszaki jelentéseket alapján. Évi zárlatokat és jövedelmzéségi számításokat elkészít. Tanácsot ad birtokbérbeadásnál, valamint mezőgazdasági pénz- és hitelügyi kérdésekben. Gazdasági ügyekben jogi tanácsot szolgál és vitás ügyekben a választott szakbírói tiszti elvállalja. Birtok és mindenemű mezőgazdasági értékebevételeket végeztet. A bejelentett eladó és bérbeadó birtokokat törzskönyvileg nyilvántartja.

Gazdatiszteleket és egyéb képzetlenebb gazd. személyzetet keresőket nyilvántart.

Adóügyekben az OMGE. tagjainak szakvéleményeket ad, az adókönyvek alapján felülvizsgálja az adó helyes kivetését és befizetés esetén az összeg visszatérítését kleszközi. Adóelengedések ügyében utalgatással szolgál. Hasonlóan igénybe vehetik az üzemi osztály irányú működését az Országos Központi Hitelintézetek és a Hangya fogyasztási és értékesítő szövetkezet tagjai is, ha tagságukat igazolják.

Nyilvántartásra bejelentett: Eladó birtok:

- 543 m. hold** Zalában, vasútállomás a birtokon szeszgyárral, téglavetéssel, cementárnyakkal, iparvágány s mérleggel, urilakkal, bármikor átvehető. Esetleg bérbeadó. Tulajdonos: Záhureszky, Törje.
- 187 m. hold** piliscsabel vonalon. fővárostól 39 km.-re. Középső között, orvos, gyógytér Nyergesújfalun, Dunától 10 p. Tejgazdasággal, sertésenyésztéssel, 8 b. szőlővel, csárókkel magtárakkal, 2 nagy pincével, 3 szobás lakó házzal, zárt verandával.
- 200 m. hold** sík fekvésű I. o. szántó, fővonal mentén fekvő város határában, megfelelő g. épületekkel.
- 370 m. hold** Sáros megyében, melyből 210 hold erdő, urilakkal és 5 hold diszkerttel, köves ut mentén.
- 100 kat. hold** körül I. o. bacsai föld, 15 percnyire a vasútállomástól, 13 utakkal, a Ferencz-csatornától 3 percnyire, urilak és gyümölcsösökkel.
- 500 m. hold** Szatmár megyében, vasútállomástól 2 km.-re, négyenes urilakkal.
- 1015 kat. hold** Torontálban a 3. sz. és vasút mentén, köves úttal, egyházi avagy csahs egy körülből 500 holdas része, gazdasági épületekkel.
- 406 kat. hold** Érmelléken, vasúttól 7 kilométerre, épülő vasút helyben, 40 kat. hold dohánnyengedélyvel, kelő lak- és gazdasági épületekkel.
- Temesvár határában**, a várostól 2 kilométernyire, 211 m. h. ártérjében birtok, szép kertben fekvő 10 szobás lakással, cselédházakkal, 150 darab marhára való istállónal, nagy kukorica-görvél, eladó. A birtok talaja a legjobb minőségű föld, az egész **primitív** **finasz** **kerít** **talaj**, egy a legismertebb művelésre, mint tejgazdaságra kiválóan alkalmas. A véteit megkönyvit a birtokon lévő nagyobb össekkel, igen olcsó és előnyös törlesztés költséggel.
- 280 m. hold** Budapesti fővonalon gyorsaság 1/4 óra, vasútállomástól mintón 4 km.-re, megfelelő gazdasági épületekkel, vízvezetékekkel, csinos kis parkban urilakkal, 60 m. h. erdőállósággal.
- 600 hold** Nógrád m.-ben, miből 400 h. szántó, 54 h. rét, 5 h. kert, 148 h. szőlő, 20 h. legelő, 90 h. erdő, a többi rész major, udvar és ut. Vasútállomástól 5 km.-re. Teljes felszereltséggel 400,000 korona. Esetleg bérbe is kivethető.
- 380 hold** szőlővel, egyenes felületű, vasút közelében fekvő homokbirtok, melyből 41 hold már szőlővel beültetett, egyrészt vasút, kisebb részletekben is eladó.
- 1000 m. hold** Hort megyében, ebből kb. 800 m. hold szántó, 10 hold rét, 30 hold erdő és 100 hold legelő, 8 hold fiatal, nemes gyümölcsös. A birtok egy darabban fekszik, jó és elengedő épülettel felszerelve, tehermentes, saját kezelés alatt áll. Esetleg bérbeadó.
- 2428 hold**, 50 hold termőgyümölcsös Erdélyben, saját kezelés alatt levő birtok, megfelelő számú kúttal, kőből épült épületekkel, 10 szobás kastélyval, szeszgyár és finomított. jó munkássziszonyok. Ára felszerelés nélkül 500,000 K. Amortizációs tétel 200,000 K. Esetleg bérbe adó.
- 200 hold** Szilagy megyében, vasútállomástól 7 km. Feltételekben szántó, fele részben legelő és kaszáló. Dohánytermelési engedélyvel. Kereskedelmi növények termesztésére és tehénüzemre alkalmas. Kedvező fizetési feltételek.
- 200 hold**, vasútállomástól 2 km. Szőlőművelésre különösen alkalmas. 2 holdas parcellákban vagy együtt az egész terület eladó.
- 665 hold** Budapesti 1. órára, 31 h. termő szőlővel, 6 h. gyümölcsösökkel. Parkban 5 szobás urilak, 40 h. dohánnyengedély, jókárban levő kelő számú gazdasági épülettel. Ára teljes felszereltséssel és vetéssel 305,000 K.
- Emődön kaszáló** 25 hold földdel a Balaton mellett szép park. Ára 75,000 K.
- 513 m. h.** Borsod megyében vasútállomástól 6/8, épülő vasúttól 3 km.-re. Elengedő gazdasági épületekkel és külön belsősséggel, melyen az urilak áll. 40 hold dohánnyengedélyvel. Az egész birtok prima búzatermő szántó. Ára m. holdanként 650 korona.
- 2400 m. hold** sík fekvésű dunántúli birtok, 1600 h. szántó, 350 legelő, 250 erdő, 40 kaszálóval, 2 jól elhelyezett majorban kelő gazd. épülettel. Uri lak 10 holdas parkban. Három vasuti vonal mentén. Ára 700,000 kor. Teher 400,000 kor., mely rajt maradhat.
- 101 m. hold** Pest megyében, ebből 5 hold termőszőlő, 60 hold szántó, 34 hold kaszáló, 2 hold alkonyozó épületekkel.
- 184 hold** Pest megyében vasútállomás mellett, melyből 17 hold prima termőszőlő, 95 hold szántó, 12 hold kaszáló, 53 hold legelő, 6 hold ki nem apadó tó urilakkal és kelő gazdasági épületekkel, kedvező fizetési feltételek mellett.
- 139 m. hold** Pest megyében vasútállomástól 1/4 órányira, ebből 12 hold fiatal szőlő, 2 hold kaszáló, 30 hold szántó, 95 hold feltérhető legelő tanyáival együtt 48,000 koronáért.

Birtokvétel:

- 200 m. hold** birtok 30-40 km.-nyire a fővárostól.
- 400-800 m. holdas** jó minőségű birtok, jó ut mentén, vasúttól nem távol, családnak való tágas és egészséges lakással, árnyas kerttel.
- Kiseb birtok**, szép és tágas lakóházzal, parkkal, vasútállomáshoz közel, lehetőleg fővonalon.
- 400-1000 h.** birtok, melynek nagyrésze vágható erdő. 2016
- 1000 holdig** cserébe fővárosi házért, egy tuljonyon erdőből álló, Hort, Nógrád, Gömör, Heves vagy Borsod megyékben fekvő birtok. 3950
- 3-300 hold** birtok, jó lakással és gazd. épületekkel, város és vasút közelében. 3982
- 300 holdas** birtok urilakkal, lehetőleg Kecskeméti vidéken. 3982
- 10-15000 hold** erdőbirtok az ország északnyugati részén. 9
- 2000 hold** elsőrendű talajú birtok csukorrépa vidéken, vasútállomás közelében, szép kastélyval és parkkal. Bérlettel legfeljebb 6 órányira. 5215
- 800-1200 m. hold birtok**, kelő gazdasági épületekkel felszerelve, megfelelő lakóházzal. 450
- 2000 hold** jó talajú birtok, részben erdővel, kastély és parkkal, közel a vasúthoz. 5216
- 250-300 m. hold** főváros vagy vidéki nagyobb városokhoz közel épületekkel, jó lakóházzal, tehermentes vagy olcsó amortizációs költséggel. 12/8
- 3-400 hold** egytagban legalább 5 szobás lakással, vasúttól legfeljebb 1/4 órányira jó uton. 12
- Lehet az egész birtok erdő.
- 800-1000 holdig** jó földet és épületekkel, instruálva. A lakóház taluban vagy város közelében legyen. 79

Bérbeadó birtok:

480 m. hold Abauj megyében 7 km. a vasúttól, országot mellett, 7 szobás udvarházzal, kelő gazdasági épületekkel. 5003

Birtokbérlet kerestetik:

180-200 m. h., amely kereskedelmi növények termesztésére alkalmas és rajta tejgazdaság üzhető. 2530

800-1500 h. Erdélyben vasúthoz közel, jó urilakkal és gazdasági épületekkel, rét és legelővel. 496

2-3000 holdat tavaszi vagy őszi átvételre, lehetőleg a Dunán túl vagy kedvező feltételekkel másutt is, ha a tehenészet üzhető. Urilak legalább 6 szobás legyen. 1988

Ezeket kívül nyilvántartjuk a **viszavandorlók** letelepítésére alkalmas birtokokat és **bérlőszövetkezetek** alakításánál közbenjárunk a Magyar Gazdaszövetségnek.

Csakis közvetlenül a tulajdonosoktól fogad el bejelentéseket **AZ OMGE. ÜZENOSZTÁLYA.**

Erd...
Fo...
meg...
jár...
serté...
egyéb...
nálát...
és az...
gyors...
rekl...
Czlm...
Társ...
egyh...
Bis...
Bor...
vör...
ökör...
bo...
1-2-3...
vább...
romb...
ket, u...
friss...
a leg...
egyész...
menny...
lakoz...
Noloz...
vöröst...
üsz...
1-2-3...
vább...
való...
szint...
teh...
a leg...
egyész...
menny...
lakoz...
Spitze...
" K...
Bor...
friss...
és teny...
nyos...
héten...
csütörtök...
lók Kisp...
Telef...
Levél...
Flasch...
4743...
Bpest, F...

Erdélyi Kereskedelmi Társaság

Fodor és Társai

megbízásokat elfogadnak jármos ökrök, tinók, sertések, juhok, lovak és egyéb tenyész- vagy használati állatok beszerzésére és azokat felelősség mellett gyorsan és jutányosan direkt forrásból közvetítik.

Czím: Erdélyi Kereskedelmi Társaság Kolozsvár, Szent-egyház-utca 2-ik szám.

Telefon 311

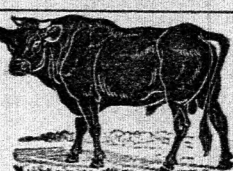

Kisördü

Bonyhádi faj

vöröstarka ökör- és üszőborjukat 1-2-3 éves korban, továbbá hízalásra vagy járumba való tarka ökröket, ugyszintén hasas vagy friss fejős tehenekeket a legjutányosabb árban egyezség szerint bármily mennyiség szállítására vállalkozik

Nolzer Antal, Dombóvár

Elsördü fajjellegű

vöröstarka ökör és üszőborjukat

1-2-3 éves korban, továbbá hízalásra v. járumba való tarka ökröket, ugyszintén hasas v. friss fejős tehenekeket a legjutányosabb árban egyezség szerint bármily mennyiség szállítására vállalkozunk

Spitzer és Weiler Kis-Czell

Bonyhádi

friss fejős-tehenekek és tenyész-bikák jutányos árban kaphatók minden héten kedden, szerdán és csütörtöki napokon. Istálló Kispesten, Üllői-ut 24.

Telefon: Kispeszt 1. Levél- és sürgönyezim: Flaschner Sándor

4743 tehénkereskedő Bpest, Ferencc-körut 40.

Négyes fogat, jól behajtvá, hibátlan, sárgák, eleje 160, hátulja 165 cm., figurás külső, angol félvérek eladó. Eladó egy Esterer új, fémbeszerelésű, egészben új, fémbeszerelésű, egyet, továbbá 1 db 32 lóerejű stabil megasnyomású gőzgép kazán nélkül. Czím: gyulai Gáspár Gaston gazdasága Boglár, Somogy m. 4832

Muraközi hidegvérű (nori) Igás tenyészlovak

és választott csikók

vásárlásánál közvetlen a tenyésztőtől, segédkezésemet felajánlom s a folyó évben Muraköz és vidékén tartandó lóvásárok jegyzékét kívánatra szívesen küldöm. Elsördü referenciái rendelkezésre állnak!

Czímem: idős Heinrich Mór lóvásárló ügynöksége

Csáktornya (Muraköz) Sürgönyezim: Heinrich Senior, Csáktornya. 4720

Igen szép, világított vöröstarka simmenthali jellegű 1-2-3 éves

növendék - ökör és üszőborjakat ugyszintén legprimább lókötni való és jármosökreit legjutányosabb árakon ajánlanak!

Klein Testvérek kereskedők CZELLDÖMÖLK. Megrendelések egyezség szerint bármikorra is elfogadhatók. 882

Vegyesek

Telítetésre elfogad 60 drb 1-2 éves tinót és 4-500 juhot felébe, 60 drb fejős-teheneket harmadikba. Megkereséseket a kiadóhivatal továbbítja. 4781

A vetőmagot 1/2-1/3-os kéménnyel oldattal pácoljuk. A kéménnyel nemcsak az üszősöt, de a varjú ellen is véd. Mayerfi Zoltán Kecskemét. 4826

Üszőtetésre és telítetésre 25-30 drb 3-4 éves fehér tinót felébe elfogad Harsányi Testvérek bégzadassága, Nyirghegy, Szatmár megye. 4803

Vidéki képviselők sok pénz kereshetnek állandóan, akik uraságokkal és nagybirtokosokkal ismeretségben vannak, írják meg címüket Kormos Gyula és Társa, Bpest, V., Széchenyi-utca 5. 4845

Czukorrefej, tenyészár és polvára elvállal telítetésre 60 db 2-3 éves tinót felében pisztályantelki gazdaság. Posta Földes, Hajdu megye. 4863

FAKULT BÖRKABÁTOK

sötét színekre tartósan festetnek 4559 HALTENBERGER BÉLA ruhafestőgyárban, Kassa. ALAPITTATOTT 1910.

Eladás

Kastély (Biharmegyében) gyönyörűen berendezve, két melléképülettel, parkkal, hozzá egy 7000 koronát jövedelmező szőlővel eladó. Czím: megudható Mogyorósd, Budapest, Nagydor-utca 11. 4789

Zöldégettermesztőknek!

Ajánljuk a következő szakmúvek beszerzését: Bouché I., A zöldégettermesztés. A hazai viszonyokhoz alkalmazva Kardos A., 2 k. Grabner E., Kerti vetemények szántóföldi termelése 1 k. L'Huilier I., A káposztafélék termesztése -40 k. L'Huilier I., Konyhakerti magvak termelése 1 k. Limbacher K., A korai főzélék és zöldségfélék termelése 1 k. Németh I., Konyhakerti növénytermesztés -90 k. Megrendelhetők a "Patria" r-t gazdasági szakönyvkereskedésében, Budapest, IX., Üllői-ut 25. sz.

2 gépes 14 lóerőjű, 30 éves Forster-féle gépek 6 testű ekével, gépészláccsal, egész új armatúrával, drótkötéllel felszerelve, azonnal eladó. Ára 15 ezer korona. Ajánlatokat "Özeke" czímen a kiadóba kérek. 4779

Szenát, szalmát bármily állományú, másra szállítva elad Deutsch Mór Budapest, VIII., Luther-utca 1/B. 4775

Akáczták kültetésére alkalmasak. 2-3 méter magasak, eladók őszi szállításra. 1000 db ára ab állomás 220 kor., 100 db ára ab állomás 25 kor. Szőlőveszők, sima európai, szőlőtől eljegyezhető és pedig olasz, francia, orosz és slankamenka. Remekül beértek, igen erősek; ára ezrekint 6 korona. Megrendelhetők: dr. Salgó József gazdaságában Turkeve. 4805

Vadászfégyver. Rika által. Több külön vadászfegyver potom áron eladó. Köztük Topleverkusu Lancaster 20 ft. Előtűkő lakatszerkezettű modern Hammerles 35 ft. Greenerzárú Bücsfilinte 40 ft. Snelleres Manlicher, Drilling, Winchester és több más jó puská igen olcsón eladó Radó A. Egyenlő-ter 5. Ugyszintén néhány Hammerles-revolver, ismétlőpisztoly, régi kardok, kováspisztolyok, Robert, czellővő pisztoly és revolver. Ugyanitt fényképezőgépek, mint Götz, Zeiss, Volkender és más finom gép 100000 k. kapható. Jóbb fégyvert és fényképezőgépet veszek a legmagyabb áron. 4736

Kötés baltaja favágógép körhíreszettel és egy 6 HP fekvő benzinnemű szijakkal használt, de teljesen üzemképes állapotban 2800 koronáért eladó Heisler Sándornál Budapest, VI., Dávid-utca 15. 4841

Gazdasági tisztító- és darálómalom szijhajtásra. 30" francia kövekkel teljesen új állapotban egy 6-8 HP Langen és Wolf fekvő benzinnemű, üzemképes jó karban kapható, 2400 korona árban, Heisler Sándornál, Bpest, VI., Dávid-utca 15. 4842

A háziasszernyák!

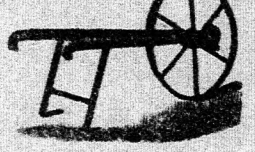
Burgonya elkészítése 40-féleképpen -12 k., Dobos, Magyar francia szakácskönyve 15 k., Hegyesi, Előétek könyve 3 k., Hegyesi, Háziasszernyák 3 k., Nagy Jolán, Magyar nők szakácskönyve 4 k., Szilassy, A háztartás könyve, különféle jobbaj jobb étek kiadó receptjeivel 4 k., Bodnár Éva, Teasü eménye könyve 1 k., Kürthy Emilné, Vegyes sütemények -60 k., Kürthy Emilné, Szörpök és italok -60 k., Kürthy Emilné, Gyümölcsbefőzések -60 k., Kürthy Emilné, Kenyér-sütés -60 k., Kürthy Emilné, Eléskamra -60 k. Megrendelhetők a "Patria" r-t gazdasági szakönyvkereskedésében, Budapest, IX., Üllői-ut 25. sz.

Szenát Szalmát

muhart, zabosbükönnyet bármily mennyiségben veszek és eladok.

780 Felpréseléshez modern gőz- és lópréseimet bocsátom eladó rendelkezésére. SCHREIER BÉLA takarmánygyártó Budapest, VII., Népszínház-utca 22. Telefon 20-52.

Világos szarvasok 18 államban.

Stádel-Torkos földmérő-taliga

kapható Stádel gépgyárban, Győrött.

Most jelent meg! Az 1908. XXVIII. t.-cz., a SZESZADÓRÓL

valamint a szesztermeléssel együttesen készített sajtolt élesztő megadótatásáról, ugyszintén a szeszkontingens megállapításáról és felosztásáról. Jegyzetekkel, utalásokkal és magyarázatokkal. Ára 4 korona. Megrendelhetők a "Patria" r-t gazdasági szakönyvkereskedésében, Budapest, IX. ker. Üllői-ut 25. (Köztelek.)

Trágya

80 waggon ló- és szarvasmarhatrágya eladó. H. J. Dunakeszi-Alag. 4844

Fiedler János lenfonógyára Komárom vesz

nyers lenkórót szál-nyeréshez, valamint kaszált és géppel csépelet lenszalmát, tetszés szerinti mennyiségben és elad eredeti (pernai) orosz lenmagot.

Preselt búzaszalmát és zabszalmát

szállít elsördü minőségben és legolcsóbban Ehrenreich Béla Bajmok (Bácska). 6808

MEZŐGAZDASÁGTAN!

Írta: Szilárd Gyula. A könyv tartalma és beosztása röviden a következő: I. RÉSZ. Általános növénytermelés. A növény. A talaj. Földmívelés. Trágyázás. Vetés és vetések ápolása. Termények letakarítása és eltarítása. II. RÉSZ. Különleges növénytermelés. Gabonafélék. Fűvelyes, kapás, olajos szilvafarmány, ipari és gyári növények. III. RÉSZ. Kert és szőlő. Konyhakertészet. Gyümölcskertészet. Szőlőmívelés és mustkezelés. IV. RÉSZ. Állattenyésztés. Az állati test. Állatok takarmányozása. Egészítés és beteg állatok ápolása. Általános tenyésztési szabályok. Lótenyésztés. Szarvasmarhatenyésztés és tejkezelés. Juh- és kecskatenyésztés. Sertésenyésztés. Baromfitenyésztés. Házinyul-tenyésztés. V. RÉSZ. Gazdasági üzletvitel. Gazdaságok bevezetése. Üzleti tökélet. Számítás és jövedelemszámítás. Mérészet. Ára vászonkötésben 5- K. Megrendelhetők a "Patria" r-t, gazdasági szakönyvkereskedésében, Budapest, IX., Üllői-ut 25. szám.

Száritottrépaszeletet, melassét, chilisaletromot és száritott marhatrágyát ajánl DUKES és HERZOG Galgóc - Budapest, V., VÁCZI-KÖRUT 74.

Komárom város mellett 573 magyar holdas

3 kilométerre fekvő birtok, tiszta szántóföld, október 1-től haszonbérbe adandó. Czím a kiadóhivatalban. 883

Teletetésre

elvállalok 100 darab 3-4 éves magyar tinót. Rendelkezésre áll, kizárólagosan a teletetésre elvált tinók részére: 275 hold takarmányrpatermés szalmája, körülbelül 5500 kereszt. Ebből 75 hold idei árpaszalma, ugyancsak ennek polvája, törekje, a többi árpaszalma tavalyi. 125 hold idei termésű tengeriszár. Buzaszalma, törek, amennyi bő almózsra szükséges. Födött, meleg istálló bekerített kifutóval, A tinók ellátásához tinótulajdonos ad 2 enbert és a takarmányozáshoz 2 pár ökröt. Teletetési idő: f. é. november 1-től 1909 április 15-ig. Teletetési díj darabonkint 30 (harmincz) korona. 100 darabon alól nem vállaltatik. Czím a kiadóhivatalban. 892

Gazdák figyelmébe!!!

Most jelent meg: A pinczegazdaság melléktermékeinek értékesítése.

Írta: Szilárd Gyula, a gróf Esterházy-féle osákvári földművelésiskola tanára.

Tartalma: Pálinka- és cognac-főzés. A töröklyé és venyige mint takarmány. A borsóprű értékesítése. Borkönyeres töröklyéből és borsóprűből. Kék szőlő festőanyagának kivonása. Szőlőmagolaj-nyerés. Csersavoldat-készítés szőlőmagból. Ecetkészítés.

1 korona 60 fillér előleges be- küldése ellenében bérmentve szállítja a "PATRIA" r-társ. gazd. szakönyvkereskedése, Buda-est, IX., Üllői-ut 25. sz.

Vétel

Szenát, szalmát, babot, búkly- és szarvasmarhatrágyát bármily mennyiségben Kormos Gyula és Tsa Budapest, V., Széchenyi-utca 5. 4846

Bérlet

Előnyös bérlet. 350 hold föld 1-re átadandó. Nagyobb város jó telekkel, szép lakás, elegendő épület, olcsó bérlet. Ajánlatot "Oktober 1." jel alatt a kiadóhivatal továbbítja. 4864

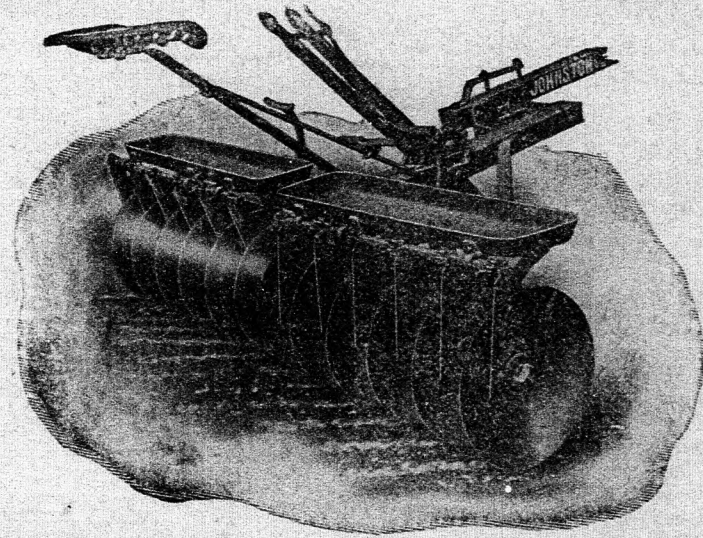
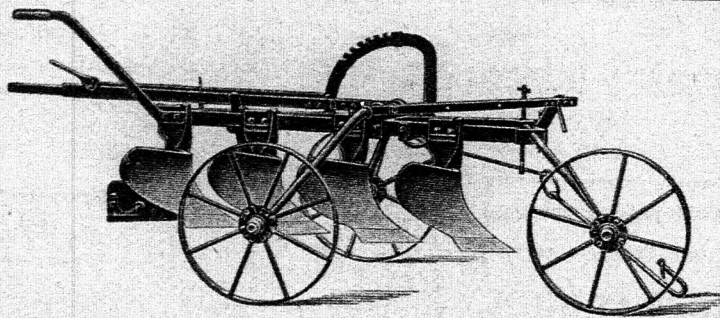
Bérbeadás.

50 hold szántóföld, 24 hold szőlő a szük- séges épületekkel, Buda- pesthez közel, bérbeadó vagy eladó. H. J., posta Dunakeszi-Alag. 4843

A tarlóhántás Bächer könnyü négybarázdás hántóekéje
legczélszerűbb Bächer könnyü hárombarázdás hántóekéje
eszközei: Johnston tarlóhántó tárcsás boronája.

Legjobb aczélanyag, csekély önsúly, kevés
vonóerő, ideális munkateljesítmény. ::::

::: TESSÉK AJÁNLATOT KÉRNI!
OLCSÓ ÁRAK!

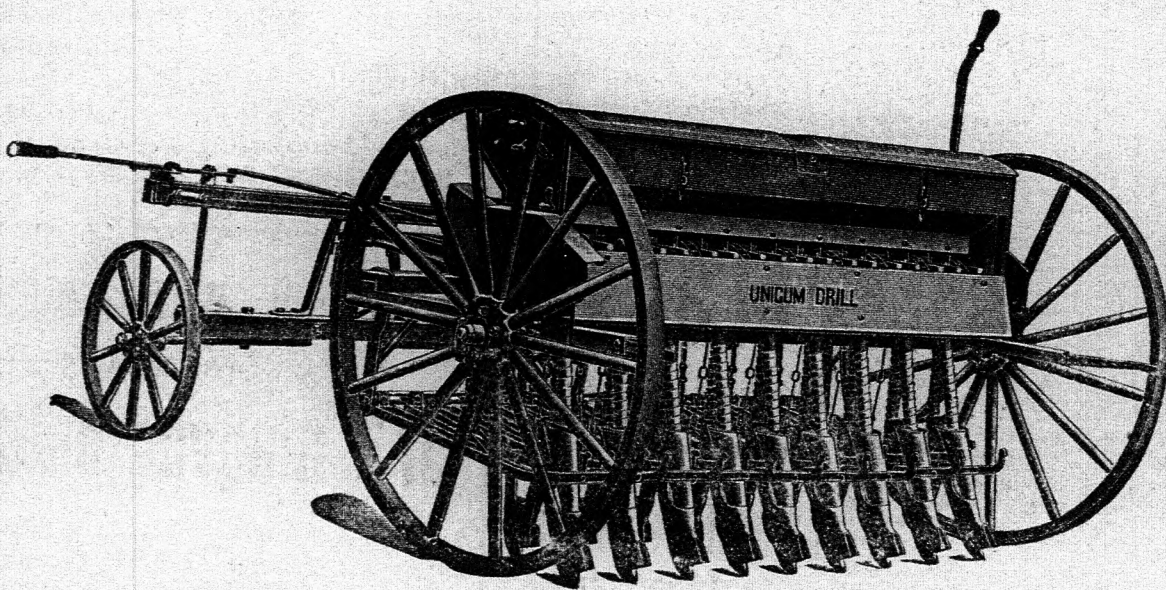
BÄCHER RUDOLF

SPECZIÁLIS EKE ÉS TALAJMŰVELŐ
ESZKÖZOK GYÁRA.

:: VEZÉRKÉPVISELET ÉS FORAKTÁR :

SZÜCS ZSIGMOND

BUDAPEST, VI., NAGYMEZŐ-UTCZA 68. SZÁM.

Az eredeti MELICHAR gyárt-
mányu, páros sorszámú ::

**„UNIKUM
DRILL“**

a jelenkor legtökéle-
tebb sorvetőgépe. :

Utolérhetetlenül precíz
vetés, hegynek-völgynek tel-
jes egyforma, ideálisan töké-
letes magelosztás, végtelen könnyü és biztos kormányzás, feltűnően csekély vonóerőszükséglet, szilárd kivitel, elsőrendü
általános kedveltségét köszönheti. Több mint 32.000 darab használatban. Számtalan elsőrendü kitüntetés és
sok száz elismerőlevél a világ minden részéből.

Ujabb speciálítások: műtrágyaszórógépek és műtrágyaszóróval kombinált sorvetőgépek. Különleges
répavetőgépek és amerikai rendszerű kukoriczafészekberakók (a Hermann-féle művelésmóddhoz). Chili-
szórók a cukorrépa fejtrágyázásához.

MELICHAR FERENCZ

SORVETO-ÉS MÜTRÁGYASZÓRÓ-
GEPEK GYÁRA.

:: VEZÉRKÉPVISELET ÉS FÓRAKTÁR:

SZÜCS ZSIGMOND

BUDAPEST, VI., NAGYMEZŐ-UTCZA 68.

B
Gö
kez
sál
val
lato
fiz
Cs
hiv
me
Fla
tud
éve
ily
Evl
pén
12
has
föld
szag
sz
elad
kész
de le
elfo
dalo
lato
Hal
Szt-
Egy
és m
dát
azom
ittab
dalm
50 ko
latok
ügyvé
Kula,
Keres
nőien
teend
tót ny
Evl j
kivál
Ajánl
kal, m
nek, i
Adolt
Egysz
nall v
Fizetés
70 liter
tengeri
malacz
egy teh
rultáva
és a
Sándor
kapus
Gépes
börgazd
törtene
mellett
Lichts
lakos, b
mére ke
jelentke
Segéd
iki belé
lálás és
évi gya
bizonyit
vissza n
intézős
Fejér m

GŐZMIVELÉS.

Nagyobb területek szántását gézekével

hajlandó vagyok elvállalni; épügy

mélyrigolozást szőlő-telepítésekhez.

Érdeklődők kéretnek, hogy alanti címemhez forduljanak.

WOLFF ERNŐ, gőzsántási vállalkozó
BUDAPEST-KELENFÖLD.

Gőzeke-sodronykötél

legjobb angol aczélsodronyból, legelőnyösebbben beszerezhető a

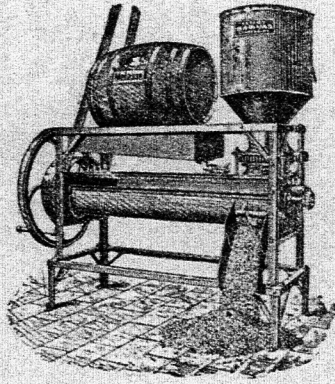
Szegedi kenderfonógyár r.-t.-nál Szegeden

Számos nagy uradalom elismerő nyilatkozata bizonyítja a kötelek kitűnő minőségét.

Mindennemű **GAZDASÁGI KÖTÉLÁRUK, KENDERZSÁKOK** stb. stb. legelőnyösebb beszerzési forrása.

918

Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban,
Budapest, IX. ker.,
Üllői-út 25. (Köztelek.)

Az egyedül megbízható erőtakarmány az, melyet a gazda maga állít elő!

Ajánljuk szabadalmazott automatikusan adagoló, tetszőleges mennyiségben pontosan keverő

Agrikultúra melasz erőtakarmányt készítő gépeinket

kézi- vagy hajtóerőre berendezve!

3-4 waggon áru előállításánál a gép ára megtérül.

AGRIKULTURA MEZŐGAZDÁKAT

ELLÁTÓ R.-TÁRSASÁG iroda és mintatelepe

Budapest, V., Zoltán-utca 12.

Melasz, szárított répaszelet, korpafélék, „Agrikultúra” org

trágya, enyvtelen csontliszt stb. árusítása.

Sürgőnyozim: **OXYGEN.** Telefon: 99-43

Harminezhat darab erős, betanított

igás-ökör

eladó **GRÓF TELEKI ARVÉD**
drassói uradalmában, posta, 3ut
KONCZA.

815

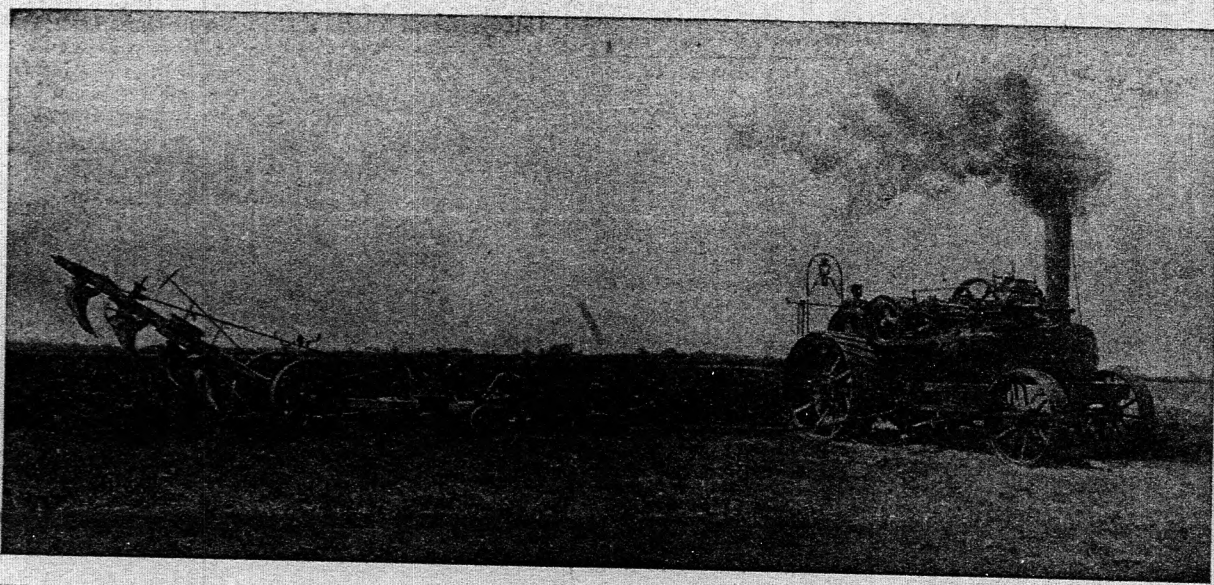
Őszi vetésre ajánljuk, ameddig a készlet tart, a rendkívül elterjedt

Diószegi óriási buzánkat

mely számos gazda egybehangzó értesítése és a magyarvári m. kir. gazdasági akadémia növénytermelési kísérleti állomásnak több buzafajtaival végzett vetési kísérlete szerint úgy szem-, mint szalmahozamra nézve első helyen áll.

806

Diószegi Czukorgyár, Diószeg (Pozsony megye).

Magyar gyártmányu

kétegéprendszerü

Gőzekéket

a legtükéteesebb kivitelben készít:

GANZ és TÁRSA

Vasöntő- és Gépgyár Részvény-Társulat

BUDAPESTEN, X., Kőbányai-út 31. sz.

Részletes leírással és ajánlattal szívesen szolgálunk.

AZ ÁSVÁNYI-FÉLE

szabadalmazott

TENGERISZÁRTÉPŐGÉP

az egyedüli és utolérhetlen szerkezet, mely a tengeriszárat legtükéteesebben tépi szét és így a zombolyázáshoz előkészíti takarmányozási czélokra.

!!! Szaktekintélyű gazdák által minden gazdaságban nélkülözhetlen gépnek kijelentve. !!!

1908. évi tökéletesített kivitelben gyártja a szabadalom tulajdonos

„NICHOLSON“

gépgyár részvénytársaság Budapest, Váci-út 17.

Ismertetés, árjegyzék ingyen és bérmentve.